

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Lapkričio-November 14 d., 1975 m.

Kaina 15c

267

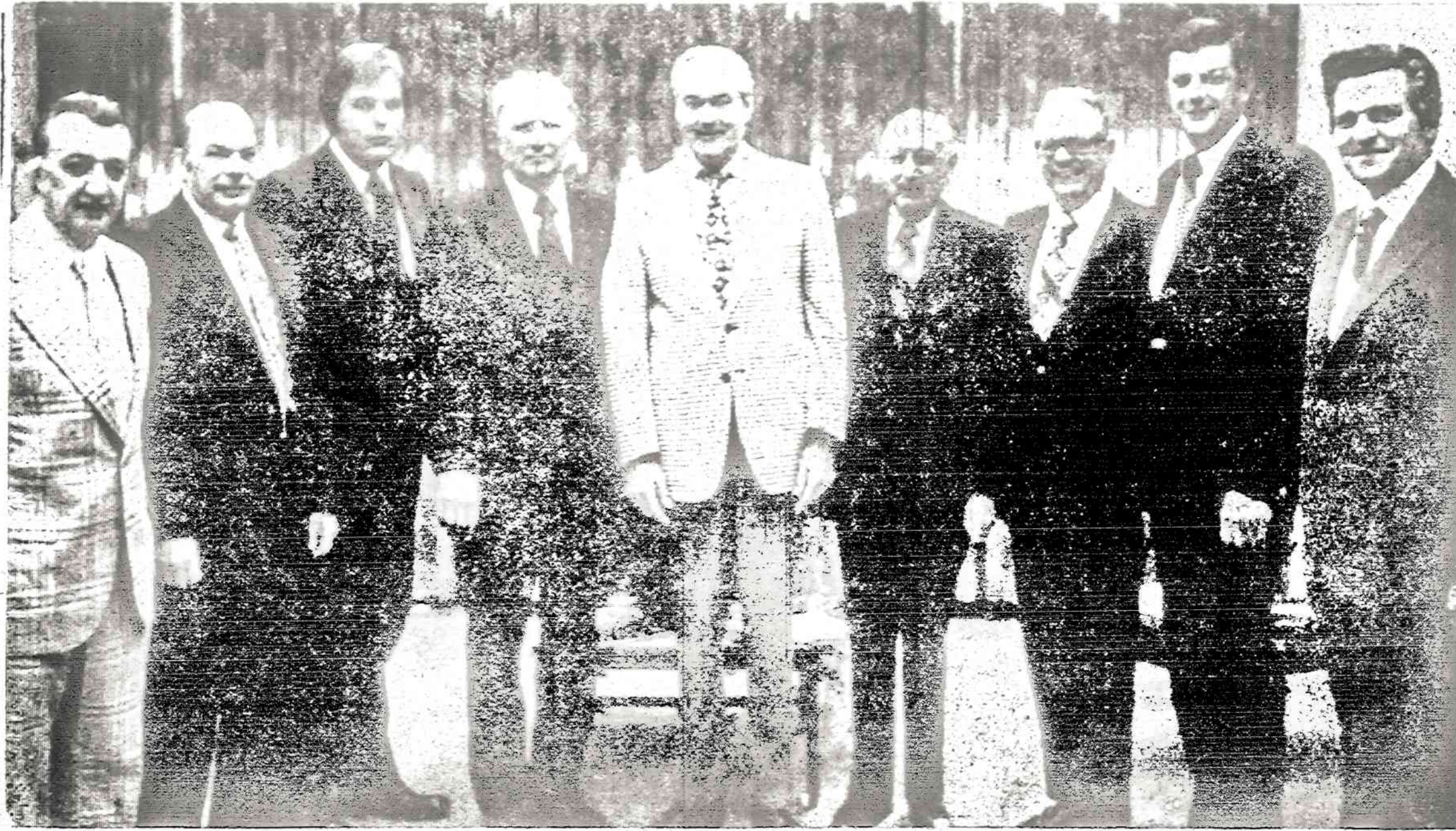
LISABONE APSUPO PARLAMENTO RŪMUS

Lietuviškoji Chicago pagerbs Molį

Seštadienį, lapkričio 15 dieną, 7 valandą vakaro, Personality Lodge salėje, esančioje 6649 S. Archer Avenue, Chicagoje. Visa lietuviškoji Chicago pagerbs visuomenės veikėją ir gerą Amerikos lietuvių Stanley J. Molį.

Molis dirbo ir tebedirba lietuviams naudingą darbą, ruošdamas minėjimus, sakdamas kalbas, organizuodamas lietuviškas programas, rengdamas šokus, radijo valandėles, priremdamas savo petį Naujienoms, padėdamas lietuviams politikams ir atstovaudamas lietuvius amerikiečių tarpe. Šiandien jis dirba atsakingą darbą Chicagos miesto savivaldybėje.

Chicagos lietuviai turės progos įvertinti Molio atliktą darbą ir tinkamai jį pagerbti. Minėjimas ruošia SLA 228 kuopa, pirmininkaujant J. G. Evans Jr. Informacijoms pragoma kreiptis į Evansą RE 7-8600 telefonu.

Iš kairės į dešinę Stanley J. Molis pagerbti komiteto nariai, stovi: Norman Bursteinas, John Drevin, John G. Evans Jr., komiteto pirmininkas, kun. Ansas Trakis, Cook apskritys ko-

misjonierius George Dunne, pagerbiamas Stanley R. Molis, solistas Algirdas Brazis, Ray Anderzunas ir architektas A. Kerelis.

REIKALAUJA DAUGIAU DARBO IR DIDESNIŲ ALGŲ

Socialistai ir liberalai kviečia kitų miestų darbininkus demonstracijoms

LISABONAS, Portugalija. — Šiandien susirinko Portugalijos rinkti atstovai krašto konstitucijai nustatyti, bet jie staiga pasijuto apsupti didelės minios. Pasirodo, kad Lisabono statybos darbininkų unija apsupo susirinkusius parlamentarus ir pareikalavo didesnių algų ir daugiau darbo.

Nenusistovėjusi marokiečių valdžia

MADRIDAS, Ispanija. — Maroko užsienio ministras Osmanas vėl atskrido į Madridą, kad galėtų tęsti pasitarimus dėl Ispanų Sacharos teritorijų.

Savo laikui Ispanijos vyriausybę pareiškė, kad ji sutiksianti atiduoti Sacharos žemes Jungtinėms Tautoms, tai Maroko karalius Hasanas II nori, kad bent dalis tų teritorijų būtų atiduotos jam. Greta esanti Mauritanija taip pat nori gauti dalį Ispanų Sacharos. Pretenzijų reikšia ir Alžirija.

Bet Ispanijos vyriausybė visą reikalą atiduos Jungtinėms Tautoms, kad jų priežiūroje būtų pravestas plebiscitas ir be vietos gyventojų žinios Sacharos žemės nebūtų dalinamos.

Praeitą savaitę Lisabone socialistai ir liberalai buvo surūšė pačią didžiausią demonstraciją. Susirinko 50,000 žmonių premjero Azevedo reikalavimams pritarti. Minėtą demonstraciją pagadino du komunistų jaunuoliai, paleisdami dvi skardines ašarinių dujų. Jie buvo sučiupti ir gerokai apkulti. Jeigu ne karo policija, tai vargu be ligoninės jie būtų apsiėję, bet policijos paleisti šūviai pagadino demonstracijos pabaigą.

Šiandien komunistų kontroliuojamos darbininkų unijos darbininkai susirinko ties parlamentu ir pradėjo reikalauti didesnės algos ir daugiau statybos darbų, nes pastaruoju metu statyba veik visai sustojė. Dabartinė vyriausybė stengiasi gauti paskolų iš užsienio, bet turi praėti kiek laiko, kol paskolų dokumentai bus sutvarkyti.

Kiekvienam aišku, kad prie parlamento rūmų įvykusi demonstracija yra politinio pobūdžio. Komunistai nenorėjo leisti dabartiniam parlamentui pradėti darbą. Tiksliai susiformavusi Azevedo vyriausybė prižadėjo sudaryti sąlygas, kad steigiamasis parlamentas galėtų pradėti darbą Portugalijos konstitucijai paruošti. Šiandien pats premjeras Azevedo turėjo pasakyti pagrindinę kalbą ir išdėstyti išrinktiesiems vyriausybės planus bei pageidavimus.

Dabartinėje Portugalijoje yra pilna žodžio, spaudos ir demonstracijų laisvė. Komunistai pasinaudojo šia laisve ir suvarė statybos darbininkus prie parlamento, kad parodytų savo galią ir pakenktų vyriausybei sutvarkyti teisinius krašto reikalus. Parlamente susirinkusieji labai nepatenkinti tokia didele demonstracija, bet jie jau planuoja dar vieną, kuri turėtų baigti visas tuščias politines demonstracijas. Portugalija nenori diktatūrinės santvarkos. Diktatorius kraštą valdė 45 m. Portugalijos gyventojų dauguma pasisakė prieš diktatūrą, jie neleis komunistams primesti savosios. Portugalijos karo jėgos yra priešingos komunistinei diktatūrai, bet jos nenori kištis į konfliktą, kol neįvyktų ginčai.

Beirutė ketvirtadienį vėl prasidėjo susišaudymai tarp kovojančių pusių. Palestiniečiai bandė pulti Pan American lėktuvus ir angarus. Libano kariai nušovė du palestiniečius.

Giedra, šilčiau. Saulė teka 6:38, leidžiasi 4:31.

ATSISTATYDINO VYRIAUSIO TEISMO TEISĖJAS WILLIAM O. DOUGLAS

Pareigas ėjo 36 metus, parašė daugiausia motyvuotų teismo sprendimų

WASHINGTON, D. C. — Vyriausio teismo teisėjas William O. Douglas, ligos ir skausmų kankinamas, trečiadienį įteikė prezidentui G. Fordui atsistatydinimo pareiškimą. Teisėjas Douglas yra vienas didžiausių Amerikos teisininkų, 36 metus išstarnavęs vyriausiam krašto teisme ir parašęs daugiau motyvuotų sprendimų negu bet kuris kitas aukščiausio teismo teisėjas.

Teisėjas Douglas stengėsi dalyvauti posėdžiuose ir svarstyti bylas įvairiuose teismuose, bet paskutiniu metu įsitikino, jog tai nepakeliama jam našta.

Teisininkai pripažino teisėjo autoritetą

Vyriausiam JAV teisme buvo daug teisėjų, bet reikalai taip susidėjo, kad teisėjas Douglas veik visuomet turėjo rašyti sprendimo motyvus. Apskaičiuojama, kad teisėjas Douglas, iš 400 vyriausio teismo išleistų tomy, prirašė veik visą šimtą.

Vyriausias teismas Amerikoje įprasta vadinti pirmininkų vardais. Dabar kalbama apie "Warren teismą", paskelbusį visą kraštą palietusių sprendimų, bet motyvus "Warren teismo" sprendimams daugiausia ruošė teisėjas Douglas.

Daugelis nesutiko su teisėjo motyvais

Teisėjas Douglas buvo geras konstitucinės JAV teisės žinovas ir darbštus istorikas. Jis visuomet studijuodavo motyvus, vertusius teisėjus ar įstatymų leidėjus paruošti sprendimus arba įstatymus.

Vyriausio teismo teisėju jį paskyrė prezidentas Franklin Rooseveltas, o dabartinis prezidentas, kai jis buvo respublikonų partijos vadovas kongrese, norėjo apkaltinti teisėją Douglas, bet nesurinko pakankamai pritarėjų.

Douglas kartais mėgsta parašyti straipsnį, kuris kongreso atstovui Fordui tada nepatiko.

Douglas vedė jauną teisininkę

Teisėjas Douglas buvo kritikuojamas už tai, kad jis, vyresnio amžiaus žmogus, vedė jauną teisininkę.

Dabartiniu metu teisėjas yra 77 metų amžiaus, o jo žmona, ginanti bylas įvairiuose teismuose ir gyvenanti su teisėju, yra tik 32 metų amžiaus. Metų skirtumas didelis, bet jie abu gražiai sugyvena, domisi teisės problemomis. Visą ligos metą jo žmona Cathy gražiai ligonį prižiūri ir, jei reikia, pavežioja raktukais.

Ruošiamas planas New Yorkui gelbėti

NEW YORK, N. Y. — Gubernatorius Hugh Carey, didesnieji bankininkai ir politikai ruošia planą ekonominei New Yorko padėčiai gelbėti.

Patirta, kad prezidentas Fordas sutiktų pakeisti griežtą savo nuomonę, jeigu jis matytų, kad ir pats miestas bei valstija nori padėti didmiesčiui išvengti bankroto.

Prezidentas Fordas priėmė Izraelio parlamento delegaciją Baltuose Rūmuose ir gana ilgai kalbėjosi apie Izraelio santykius su kaimynais.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Portugalijos karo taryba yra susirūpinusi, kad komunistai nepajėgė karo jėgų pagalba padaryti perversmo, bandys ruošti perversmą darbininkų unijai pagalba. Už kolonijų sugūžę Portugalijos komunistai sulindo į unijų vadovybę, kuri komunistams perdavė gen. Vasco Goncalves. Dabartinė valdžia unijų klausimo dar nesvarstė.

Portugalijos premjeras Azevedo, pasakęs kalbą parlamento nariams, negalėjo išeiti iš parlamento, nes nebuvo tikras, į keno rankas jis pateks. Parlamentas nebuvo saugojamas, o jį apsupo komunistų kontroliuojami darbininkai. Bet Azevedo pasiekė premjero reidenciją.

Vakar gen. Franko sveikata vėl pradėjo silpnėti. Gydytojai nustatė, kad kraujas vėl veržiasi į vidurius. Gydytojai maktai, kad plyšo buvusios operacijos nevykusiai susiūta siūlė. Labai susilpnėjo ligonio širdis, neranda priemonių jai sustiprinti. Gydytojai bijo daryti dar vieną operaciją.

Angolos sostinėje komunistams pavyko sustabdyti Luandon besiveržiančius karius iš pietų ir šiaurės. Pranešimai sakė, kad Angolos nepriklausomybės siekiančios demokratinės jėgos susitarė neleisti komunistams įsigalėti visame krašte.

Sovietų valdžia paskelbė, kad ji pripažįsta "preidento Neto" vadovaujamą Angolos vyriausybę ir planuoja Luandoje pastatyti pačią didžiausią sovietinę ambasadą.

Ambasadoriaus pasiūlymas Jungtinėms Tautoms paskelbti amnestiją visiems politiniams kaliniams sukėlė didelio susirūpinimo sovietų diplomatų tarpe. Jie nebuvo pasirodę aiškintis ir nebuvo gavę jokių instrukcijų šiuo klausimu.

RALPH NEWMAN PRIPAŽINTAS KALTU, SKŪSIS AUKŠTESNIAI TEISMUI

Teisėjas nubaudė lietuviams pažįstamą advokatą Anna R. Langford

CHICAGO, Illinois. — Lietuviams gana gerai pažįstamas knygų kainų vertintojas ir Lincolno istorijos žinovas Ralph G. Newman buvo pripažintas kaltu neteisingais dokumentų vertinimais.

Ralph Newman buvo pakviestas įvertinti dalį prezidento Niksono dokumentų. Teismas pripažino, kad tie dokumentai buvo netiksliai įvertinti, bet ir dokumentai pasirašyti sena data. Prezidentas Niksonas tuos dokumentus padėjęs į archyvus ir norėjęs gerokai sumažinti savo pajamų mokesčius.

Pajamų laktus tikrinantieji pareigūnai nepripažino buvusiam prezidentui teisės nurašyti iš pajamų stambias sumas. Prezidentas Niksonas vadovavosi netiksliais Newman padarytais vertinimais ir vertinimo su klaidomis datomis.

Planuoja eiti į aukštesnį teismą

Ralph Newman advokatas pareiškė, kad jie planuoja eiti į aukštesnį teismą, nes vertintojas neprisipažįsta kaltu.

Advokatai rengiasi palaukti, kol bus paskirta bausmė, o vėliau jie paruos apeliaciją aukštesnį teismą, nes vertintojas neprisipažįsta kaltu.

Advokatai rengiasi palaukti, kol bus paskirta bausmė, o vėliau jie paruos apeliaciją aukštesnį teismą. Newman gali gauti iki aštuonerių metų kalėjimo už dokumentų klastojimą.

Teisėjas Miller apibare Langford

Lietuviams pažįstama Anna R. Langford, buvusi pietinės Chicagos aldermanė, buvo paskirta ginti vieną kaltinamąjį. Paskelbus teisėjui bylos eigos ir nebuvo gavę jokių instrukcijų teigiamojo negynė. Ramiai sė-

dinčiai advokatei teisėjas pasakė pamokslą ir paskyrė bausmę už teismo įžeidimą.

Antstoliai nuvedė ją į 26-tą gatvę, bet ten ji padėjo užstatą ir vidun nebuvo įvesta.

Chicagos gydytojai pradės gydyti

Cook apskritys ligoninės gydytojai susitarė su miestu dėl darbo sąlygų ir jau pradėjo darbą miesto ligoninėje.

Paskutinėm dviem savaitėm Cook apskritys ligoninės gydytojai mingavo ir gatvėmis su plakatais vaikščiojo, reikalaudami pagerinti darbo sąlygas visoje ligoninėje.

Vakar pavyko susitarti dėl laisvės sutarties, o vėliau jau bus vedami pasitarimai tikrai sutarčiai su miesto sveikatos komisija.

Pasiūlė paleisti politinius kalinius

NEW YORK, N. Y. — JAV ambasadorius Daniel P. Moynihan pasiūlė visoms Jungtinėms Tautoms ppaleisti visus politinius kalinius.

Jeigu mes nesirūpinsime politiniais kaliniais kiekviename krašte, mums žmonių laisvė visai neberūpi, — pareiškė ambasadorius Moynihan.

Pasiūlė, kad dabartiniu metu daugiausia politinių kalinių yra Sovietų Sąjungoje ir kituose diktatorių valdomuose kraštuose.

MŪSŲ VEIKLOS AKIMIRKOS

REDAGUOJA L. VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGOS
PREZIDIUMO REDAKCINĖ KOLEGIJA

Adresas: G. J. Lazauskas, 208 West Natoma Avenue,
Addison, Illinois 60101

19.5 METAI

NR. 20

Konferencijų meniuo

Tikrai, šį lapkričio mėn. vyksta visų mūsų didžiųjų organizacijų konferencijos — seimai. Neseniai praėjo Chicagoje dvimetinis Balso seimas. Čia pat jau ir Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas, kuris įvyks lapkričio 22 d. Pick Congress viešbutyje, Chicagoje, o tos pačios dienos vakare ten pat įvyks Lietuvos laisvės gynėjų laikraštinių Bill Andersono ir kongresininko Edward J. Dervinskio pagerbimo banketas. Kaip paprastai, Alto suvažiavimai esti gyvi ir gausūs dalyviais.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinis seimas įvyks lapkričio 29-30 dienomis Brooklyne, N. Y., Kultūros Židinio patalpose. Be Vliko valdybos, Tarybos ir Tautos Fondo Centro narių bei atstovų pranešimų, dr. Bronius Nemickas kalbės apie Helsinkio konferencijos susitarimų teisinę prigimtį. Šis Vliko seimas bus svarbus ne tik atliktų darbų įvertinimo ir ateities veiklos gairių nustatymo atžvilgiu, bet ir tuo, kad tuo pat laiku įvyks ir naujos Vliko vadovybės sudarymas sekanciai kadencijai.

Sveikindami Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto svarbiausius suvažiavimus, linkime sėkmės ir vieningo darbo taip gyvūninėje Lietuvos išlaisvinimo veikloje, tęsiant neatlaidžią kovą prieš mūsų krašto okupanto sukta užmačius.

Šia proga kviečiame LVLS-gos narius ir visus tautiečius iš-eivijoje visu kuo remti tiek Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą bei jam lėšas telkiantį Tautos Fondą, tiek ir Amerikos Lietuvių Tarybą.

HENRIKAS BLAZAS - PLUNKSNOS MEISTERIS

Minint Jo 10 metų mirties sukaktį

Tik pamėnėjus 1964 metais, daug atsitikimų, daug žurnalisto, publicisto Henriko Blazo 60 metų amžiaus ir 40 metų veiklos sukaktis, jau 1965 m. lapkričio 11 d. jo netekome. Apibūdinti jį spaudoje matėsi antraštės: "Plunksnos meistras", "Su plunksna per pasaulį" ir kt. Tai buvo produktyvus žurnalistas. Atvykęs į Ameriką redagavo 1953 m. IPU biuletenį anglų kalba, daug padėjo "Varpui" ir besisteigiančiai "Sejai" patį pirmąjį dešimtmetį.

Jam mirus, išsamesnius nekrologus parašė dr. Kazys Karvelis "Varpo" nr. 7 ir tuo metu buvęs "Sejos" redaktorius rašytojas Antanas Rūkas 1965 m. "Sejoje" str. "Retėja senoji gvardija". Kasgi geriausiai gali pavaizduoti didįjį žurnalistą, jei ne patys žurnalistai, kurie kartu išgyveno laiko bėgyje įvairius spaudos laikotarpus. Todėl tam tikslui čia pateikiame rašytojo Antano Rūko minėtą straipsnį, tada dedikuotą Henriko Blazo atminimui.

Abejose pusėse vandenynų palengva retėja senoji gvardija. Ir ji retės, kol teliks vienas antras mohikanas. O dar vėliau ir mohikanų nebebus... Tokia tai tvarka žemėje: vieni nueina, antri ateina, nugriūva ažuolai, o jų vietose žaliuoja, žlana, šniokščia ir ūžia jauni. Nežinia, kaip tiems išėjantiems gvardiečiams, bet pasiliekantiems nykui. Pasiliekantiems, be vos pakeliamos širdersos, užpuola daugybė klatsimų, įkyrių ir niekaip neatsakomų.

Kazin kada, šiandien atrodo — labai seniai. Kaune buvo didelis būrys jaunų vyrų, svajojusių ne tik Lietuvą, bet ir visą pasaulį paleisti, kad kiekvienam žmogui būtų gera ir graži gyventi žemėje. Vieni buvome glaudžiau susiję, net draugystės ryšiais surišti, ant-ri — atokesni, bet mus visus jungė bendrion dabarties krikščioniškos ateities iškėlimas. Dėl to užgimė Keturi-ai užlaipytų savo ekstravagan-čių, dėl to frankėsi Trečia-ai, dėl to spardėsi Kun-ai. Dėl to buvo daug daly-

ku, daug atsitikimų, daug darbų, ir gerų ir blogų. Visokių jaunų vyrų esam-tų veiklos sukaktis, jau 1965 m. lapkričio 11 d. jo netekome. Apibūdinti jį spaudoje matėsi antraštės: "Plunksnos meistras", "Su plunksna per pasaulį" ir kt. Tai buvo produktyvus žurnalistas. Atvykęs į Ameriką redagavo 1953 m. IPU biuletenį anglų kalba, daug padėjo "Varpui" ir besisteigiančiai "Sejai" patį pirmąjį dešimtmetį.

Tikiu, kad ir šių dienų Kauno ar Vilniaus jaunimas panašus, kaip ir mes buvome. Yra mylinčių dabartį ir semiančių žemiškąsias gėrybes be mažiausio galvos skaudėjimo ar rūpesčio. Bet yra daug ir tokių, kurie norėtų keturius vėjais užti, keturius frontais kariau-ti. Yra daug ir tokių, kurie kartą vistiek paklaus, ir tada bus dabarties tragedija.

Iš tų anų senų dienų Kauno jaunųjų vyrų būrio vieni su-gimė ir nuėjo su dabartimi, antrus sulaužė kalėjimai ir koncentracijos stovyklos, tre-tieji perėjo visokias velniavas, ir šiandieną džiaugiasi, kad ir vėl yra tokių neramių, mai-lančių, klausiančių, kovojančių jaunų vyrų, kokie jie buvo patys anomis senomis die-nomis Kaune. Tačiau visi tie buvę jaunieji vyrai šiandien-sensta ir vienas po kito mirs-ta: retėja senoji gvardija...

Štai, išėjo nekuoniet nebe-ai, sugrįžti vienas nepalūžusių anų senų laikų gvardiečių Hen-rikas Ernestas Blazas. Nuo Kauno per Baltgudijos ir Rusi-jos lygumas, per Stutthofo koncentracijos lagerį, per be-jungę bendrion dabarties kri-ščiųnų stovyklas Vokietijoje jis tika ir tobulėjęs ateities iškė-lymą, kad užlaipytų savo ekstravagan-čių, dėl to frankėsi Trečia-ai, dėl to spardėsi Kun-ai. Dėl to buvo daug daly-

HENRIKAS BLAZAS (1904-1965)

bais, kurie retai kam tepake-liami.

Henrikas Ernestas Blazas — žurnalistas par excellence nuo pat studentavimo laikų, nuo laikraščio "Studento", kurio jis buvo steigėjas ir redaktori-us. Net ir superlatyvas "par excellence" neišsako visos H. E. Blazo žurnalistinės jėgos, kuri labai ryškiai veržėsi straip-sniuose ir studijos grožinės li-teratūros užmojais, tur būt, dėl įgimto talento grožinei li-teratūrai kurti.

Gražesnė ateitis iškoma įvairiais keliais ir būdais, da-bartis taisykla, kritikuojama, gydoma taip pat įvairiomis priemonėmis. H. E. Blazo prie-monė buvo satyros savaitraš-tis "Kuntaplis", kurio vėda-muosiuose, apybraižose ir ki-tokuose linksmo pobūdžio ga-baluose jis kalbėjo apie dienos aktualijas taip taikliai ir kūry-bingai ir kandžiai, kad nevie-nam palieštam nusidėjėliui pa-sirūžiai suskandėdavo, o vi-siems skaitytojams ne kartą at-siverdavo akys ir prašydavo šypsena, kad ir pikta kartais, bet nuo ausies ligi ausies.

H. E. Blazas vienas iš nedau-gelio Lietuvos žurnalistų, ku-ris nesusirūš nei su valdan-čiųjų, nei su opozicijos galin-gąja spauda. Tai, taip sakant, visiškai savarankiškas žur-nalistas, visiškai "selfemployed". Bendrovė, kur jis redagavo "Naują žodį", savaitraštį "Die-ną", humorą žurnalą "Vaps-va", buvo kelių žurnalistų san-būris ir gyvavo vien tik talentų ir organizacinių sugebėjimų dėka. Dienraštis "Laikas" bu-vo paties H. E. Blazo įsteigtas, jo paties redaguojamas ir kas kartas tobulėjo, gražėjo, ger-ėjo ir plito, kol, rusams bolševi-kams užėjus, buvo prievarta uždarytas. Visiškai savaran-kiško žurnalisto keliu žygiuo-jant krašte, kai ir bekonas, buvo valstybės globojamas, la-bai lengva patekti į finansinę griūtį. O H. E. Blazas žygiavo galvą iškęs. Tada ne tik ta-lento, ne tik gabumų reikalas, tai — didelis aplinkos pajau-timas, didelis mažojo žmogaus, jo reikalų, jo rūpesčių, jo širdies skaudulio supratimas ir atsiliepiamas jį, jį mažąjį žmogų, jam suprantama kalba.

Tur būt, dėl to mažojo žmo-gaus, kai kiekvieną jėgą bu-vo reikalinga kovai dėl Lietu-vos išlaisvinimo, H. E. Blazas pasirinko ir atitinkamą politi-nę partiją — Lietuvos valstie-čių liaudininkų sąjungą, ku-rioje yra čes vicepirmininko, generalinio sekretoriaus ir ki-tokias pareigas. New York'e ligi mirties buvo žaliuojo interna-cional (International Peasant Union), kurio jo politinė par-tija yra nariu, mėnesinio lei-di-nio anglų kalba redaktorius.

Reikėtų parašyti H. E. Blazo

biografiją, kuri būtų spalvin-ga neilniais nuotykių Rėgos miesto lietuviuko, nukeliavu-sio daugybę kelių kelelių ligi tarptautinio leidinio redakto-riaus New York'e. Toji biogra-fija būtų aplogija privaciai iniciatyvai spaudoje mažame krašte, kuris, kad ir suklupda-mas, kad ir suklusdamas, išsi-kovoja savarankišką gyvenim-ą, džiaugsmingai kurė vis tobulėjančią ateitį.

Reikėtų surinkti ir išleisti bent pačius didžiuosius jo plunksnos darbus, kad ir apie J. Tumą Vaižgantą, J. Baltru-šaitį, V. Mykolaitį Putną, K. Balmontą, B. Sruogą, K. Binkį, J. Paleckį (nebaigta, skelbti, bet gal baigta stačiuose), apie Sovietų Rusiją, apie Stutthof-o kacetą. Tų straipsnių kny-gos būtų ne tik lietuvių bele-tristinis žurnalistikos lobyno indėlis, bet ir vertinga medži-a mūsų kultūros istorijai.

H. E. Blazo biografija būtų pasakojimas apie kietai ir sun-čiai dirbantį vyrą vienam di-džiajam tikslui, — kad žemėje būtų geriau ir gražiau gyventi kiekvienam žmogui. Tai būtų pasakojimas apie skriaudą ir nuoskaudą tam, kuris buvo greitas apgibti ir išbučiuoti visus.

Kad bent dalelę H. E. Blazo paskutinių dienų mąstymo ir nuotaikų patikėčiau šių dienų ir ateities skaitytojams, lei-džiu sau paskelbti čia kai ku-rias ištraukas jo laiško, rašyto man jau iš ligoninės, kurioje jis ir užbaigė savo gyvenimo dienas.

"Tavo laiška gavau prieš ke-lias dienas, o "Seja" vakar. Abu mane pasiekė ligoninėje, mat guliu jau antrą savaitę. Širdis ir vėl sušalavo. Daktarai įsako atsisakyti betkokio darbo ir dėl 100% nedarbingu-trauktis į pensiją. Stačiai ne-žinau ką daryti. Nėmanau, kad darbo atsisakęs galėčiau nieko nedaryti. Esu perjudrus vegetuoti, kaip daržovė."

"Žinau, mielas Antanai, nei aš nei tu niekad nemėgome žmonių, kurie gyvenime vai-dindavo "visuomenės šulius". Tikri visuomenės šulai buvo kuklūs ir paprasti, kaip Sleze-vičius. Tumas Vaižgantas. Pseudošulai priešingai pasižy-mi arogantiškumu ir nekultu-mu ir veikia pagal Baudies priežodį: "kas šuniui uodegą pakels, jeigu ne jis pats!"

"Taigi "Sejai" mažiausiai yra reikalingi "savo uodegų kilno-tojų" rašiniai. Iš antros pusės jie yra pirmieji savo rašomos redakcijai patiekli. Turėsi, bro-lau, vargo išlaiviuoti tarp am-bicingų žmonių patiekto med-žiagos ir medžiagos, kuri "Se-jai" tikrai reikalinga. Tokia medžiaga parinkti ir pagaminti čia išėjimoje yra pačio redakto-riaus neįvegiama pareiga.

KAS IR KUR?

• LVLS-gos Chicago kuopos metinis susirinkimas įvyks lapkričio 23 d. Apie laiką ir vietą valdyba painformuos kuopos narius laiškais. Darbotvarkėje numatyta LVLS-gos prezidiumo pirm. G. J. Lazausko pranešimas, prof. M. Mackevičiaus paskaita Helsinkio konferen-cijos tema, naujos valdybos rin-kimai sekantiems metams, nau-jų narių pristatymas, savo spau-dos ir veiklos reikalai, a. a. agr. Jono Bertšiaus prisiminimai.

• Daugelio organizacijų vei-kėja Alena Devenienė, gyv. Santa Monika, Calif., po opera-cijos sustiprėjus tikisi dalyvauti ALTO suvažiavime Chicagoje ir kituose suvažiavimuose.

• Varpininkų Leidinių Fondo pirm. Zigmąs Dailidka, Chica-goje, sveiksta, grįžęs iš ligo-ninės.

• Dail. Česlovas Januška, gyv. jeigu jis nori išlaikyti leidinio tam tikrą liniją ir lygį. Tai ži-nau iš savo asmeniško patyri-mo. Redaguojau IUP Biuletinį jau dvylika metų, organizacijai priklausio 13 tautybių su žy-niais vardais ir titulais, o kai reikia Biuletinui medžiagos, labai dažnai nuo viršelio iki viršelio man tenka prirašyti viską pačiam ir niekad nema-žiau kaip 60% viso turinio.

"Tavo pirmoji siūloma tema neliesina..." "Antrąją temą apgalvosi ir gal pajudinsi. Pasistengsiu kuo nors daugiau prisidėti, kas man atrodytų reikšminga ir svarbu".

Gal būt, ir apgalvojo, gal būt, ir pajudino, bet prisidėti (be abejonės, tai būtų buvę reikš-minga ir svarbu) nebesuspejo, nes — palengva retėja senoji gvardija abejose pusėse vande-nynų...

Gal būt, ir apgalvojo, gal būt, ir pajudino, bet prisidėti (be abejonės, tai būtų buvę reikš-minga ir svarbu) nebesuspejo, nes — palengva retėja senoji gvardija abejose pusėse vande-nynų...

Kviečiame į Felikso Vaitkaus skridimo 40 metų sukakties

BANKETA

Sekmadienį, š. m. lapkričio 16 d.

POLONIA GROVE SALĖJE

4604 ARCHER AVE.

(Prie 46-tos gatvės), Brighton Parke

Prisiminsime transatlantinio lakūno FELIKSO VAITKAUS prieš 40 metų skridimą per Atlantą ir kelionę į Lietuvą.

VAKARIENĖ,

MENINĖ DALIS

IR ŠOKIAI

Orkestrui vadovauja — G. JONIKAS. Pradžią: 4 val. popiet.

Vakarienė su šampanu asmeniui 10 dol.

MINĖJIMĄ RUOŠIA NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto raštu

1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu HA 1-6100.

Bus didelė Felikso Vaitkaus skridimo dokumentų paroda. Pranešimas, kaip tas skridimas buvo suorganizuotas.

VISI LIETUVIAI MALONIAI ESATE LAUKIAM BANKETE

jų laikų Lietuvos istorija ir įvairių leidinių recenzijos bei ištraukos, informaciniai sky-riai.

"Seja" pradėta leisti 1953 m. mėnesiniu laikraščiu. Dabar žurnalas išeina 4 kartus per me-tus. Prenumerata — 5 dol. Adm. adresas: J. Urbelis, 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160.

• Dr. V. Sruogienės veikalas apie Steigiamąjį Seimą netru-kus išeis iš spaudos, tikimasi apie Naujuosius Metus. Leidžia Vysiausias Lietuvos Išlaisvi-mimo Komitetas.

"NAUJIENOS" BOLSEVIKAMS YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietu-vo vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiū-rėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį tiečian-čias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiųsta, jei du dolerai atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Adrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1890-1950) metų Chicagoje lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, ištęsti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, ištętos mokyklos, skaityklos, ban-kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

LIETUVOS TEISMAI

(Tęsinys)

Be jau suminėtos Vyr. Tribunalo ir Apel. Rūmų sudėties, teisėjais šiuose teismuose anksčiau dar yra buvę: Vyr. Tribunalo — jau paminėti po pirm. pad. bei skyrių pirmininkai ir dar J. Byla, J. Buika, A. Janulaitis, B. Masiulis, C. Milvydas, Pluemecke ir Hesse (Klaipėdos krašto skyriaus teisėjai), J. Rimša, o Apel. Rūmuose — jau minėti Vyr. Tribunalo teisėjai S. Baltūsis, S. Leonas, M. Matiaitis, Kauno apyg. teismo teisėjais pirmininkas S. Žilinskas ir A. Ronkus.

Didžiama paminėtų teismų pirmininkų, jų padėjėjų ar skyr. pirmininkų ir Vyr. Tribunalo bei Apel. Rūmų teisėjų anksčiau yra dirbę taip pat ir apygardų teismų teisėjais. Be jų ir jau kitų išvardintų apyg. teismų teisėjų, apyg. teismuose anksčiau teisėjais yra buvę dar ir šie asmenys: Pr. Bračiulis, B. Drečkas, A. Drevinskas, J. Elnoris, B. Fridmanas, D. Gečas, V. Grossas, Gineika, K. Jablonskis, V. Karoblis, J. Nikolskis, K. Oleka, J. Penčyla, Pr. Penkaitis, J. Pikėlingis, A. Sugintas, B. Tolstojus, Ziakinas, A. Žilinskas.

Čia pateikiami koleginiuose

teismuose dirbusių asmenų sąrašai, be abejo, nėra visai pilni, nes pagal dabar turimas sąlygas neįmanoma visko tiksliai išsiaiškinti ir dėl to čia vienas kitas reikalingas asmuo gali būti pasigendamas.

Kas, be jau išvardintų, anksčiau yra buvę taikos ar apylinkių teismų teisėjais, čia, kad ir apytikrio sąrašo pateikti negalima, nes didžiomas atsiminti neįmanoma, o rašytiniai duomenys nėra prieinami. Galima tik pažymėti, kad dalis jau išvardintų koleginių teismų teisėjų anksčiau ilgėsi ar trumpesni laiką yra buvę taip pat ir taikos ar apylinkių teismų teisėjais.

6) Okupacijos ir jų padariniai

Sovietų Rusijai 1940.VI.15 d. Lietuvą okupavus, Lietuvos Vyr. Tribunalas, Apeliaciniai Rūmai ir apylinkių teismai greitai laiku buvo panaikinti ir jų vietoje buvo įsteigti bolševikiniai teismai, būtent — bolševikinis aukščiausias teismas ir apylinkių liaudies teismai, o apygardų teismai buvo perreformuoti. Visi buvusieji teisėjai iš tarnybų buvo atleisti, naujų paskyrimų teisėjų vietoms užimti jie negavo. 1941 m. birželio mėn. bolševikus iš Lietuvos išvijo, visi

prieš jų okupaciją veikę bendrieji teismai vėl tuojau atsistatė ir jie, išskyrus Vyr. Tribunalą, veikė iki Sov. Rusija 1944 m. Lietuvą vėl okupavo antrą kartą. Jie buvo atstatyti susidariusios Laikinosios Lietuvos vyriausybės, kuri, deklaravusi Lietuvos valstybės nepriklausomybę, be kitų jos atliktų darbų, bolševikų okupacijos metu Lietuvoje įvestus bolševikinius įstatymus panaikino ir vėl atstatė prieš jų okupaciją Lietuvoje veikusių įstatymų, jų tarpe taip pat ir 1933 m. Teismų santvarkos įst. Į teismus vėl grįžo juose prieš bolševikų okupaciją dirbusieji teisėjai, kur buvo susidariusios spragos, ten buvo paskirti kiti žmonės.

Vokiečiai užėmė Lietuvą, pradžioje į atsistatiusių Lietuvos teismų reikalus nesikišo ir jie veikė visai savarankiškai, o vėliau padėtis pasikeitė. Pradėjus veikti Liet. Vyr. Tribunalą, jam padirbėjus virš 7 mėn. laiko, Vokiečių okupacinė valdžia 1942 m. vasario mėn. panaikino, o Apeliaciniai Rūmai buvo perreformuoti ir kai kuriuos Vyr. Tribunalo funkcijas perėjo vykdyti jiems, kaip pasilikusiam aukščiausiam teismui. Taip pat buvo išimtos iš Lietuvos teismų kompetencijos kai kurios bylos, pav.: bylos, lietušios žydus ir vokiečius bei jų turta, visos politinės bylos, bylos dėl policijos nusikalstamųjų darbų, bylos dėl naminės degtinės vairo (išimtos, rodos, 1943 m. ir perduotos Vokiečių specialiai sudarytam organui spręsti) ir dar kai kurios kitos bylos, o taip pat buvo uždrausta spręsti bylas dėl nuosavybės teisių ir nekilnojamojo turto. Be to, dar buvo patvirtyta, kad Vokiečių okupacinė valdžia gali ir betkurią kitokią bylą bet kada iš lietuviškų teismų išimti ir pasiimti pati ją spręsti, ir šia teise kai kada jos organai yra pasinaudoję. Atsistatę teismai, kaip ir anksčiau, bylas sprendė ir savo sprendimus skelbė "Lietuvos Respublikos vardu", ir tas truko gana ilgą laiką, bet paskiau Vokiečių okupacinė valdžia buvo patvirtiusi, kad sprendimai būtų skelbiami "Įstatymų vardu".

Savo interesams Lietuvoje apsaugoti Vokiečių okupacinė valdžia turėjo įsisteigusi savo atskirus vokiškus teismus.

Mūsų teismai, kiek tai buvo įmanoma, stengėsi visais būdais išsaugoti nepriklausomos Lietuvos santvarką bei teisę ir dėl to Vokiečių okupacinė valdžia, užsimaniusi padaryti vienokią ar kitokią reformą teisingumo darbo srityje, jei net ta reforma davė ir visai nekalto pobūdžio, visada, išskyrus potvarkį dėl ištuokų, iš mūsų teismų bei kitų tuometinių Lietuvos teisingumo darbuotojų pusės susilaukdavo labai stiprios opozicijos. Dėl to mūsų teismai taip pat nesistengė okupacinės valdžios išleistais potvarkiais vadovautis ir kai kuriuos iš jų visai aiškiai sabotuodavo. Šiaip, paliktoje veikimo srityje teismo darbas šios okupacijos metu vyko beveik normaliai.

Teismų darbuotojai daugiausia yra nukentėję nuo bolševikų. Pirmosios bolševikų okupacijos metu iš buvusių paskutinių prieš okupaciją laiku teisėjų bol-

ševikų buvo suimti ir ištremti į Rusiją šie asmenys: 1) Vyr. Tribunalo baudi. skyr. pirmininkas J. Brazaitis ir teisėjai M. Mataitis, N. Morkvėnas bei karinis teisėjas pulk. J. Matulevičius, 2) Apel. Rūmų teisėjai K. Kazlauskas, M. Rašinskas ir S. Sasnauskas, 3) Kauno apyg. teismo skyrių pirmininkai J. Žilinskas ir S. Žilinskas ir teisėjai J. Balvočius bei St. Žilys, 4) Marijampolės apyg. teismo pirmininkas A. Skrinška, skyr. pirmininkas Vl. Goštautas ir teisėjai J. Krikščionas, 5) Šiaulių apyg. teismo pirmininkas Pr. Baranauškas ir teisėjai J. Mielių ir B. Pečkauskis, 6) Panevėžio apyg. teismo teisėjas Z. Rusteika ir 7) apylinkių teismų teisėjai P. Beleckas, L. Kalnietis ir J. Kregždė (gal ir daugiau, nes tikslus visų likimas neišaiškintas). Jų didžiulia, būdami ištremti į labai žiaurias sritis ir uždaryti koncentracijos stovyklose ar kalėjimuose, ten netrukus yra žuvę. Be to, pirmosios bolševikų okupacijos metu dar buvo suimti ir kalinti: 1) Apel. Rūmų pirmininkas J. Gudauskis ir Vyr. Tribunalo teisėjas S. Leonas, kurie iš kalėjimo išsivadavo tik kilus rusų-vokiečių karui, 2) Apel. Rūmų teisėjas E. Balbachas, kuris iš kalėjimo išsivadavo per repatriaciją į Vokietiją ir Panevėžio apyg. teismo teisėjas L. Vabalas, kuris bolševikiniam Panevėžio kalėjime 1940 m. yra miręs kankinio mirtimi. Vyr. Tribunalo teisėjas A. Vaitonis, vengdamas gresiančio bolševikų persekiojimo, 1941.II.8 d. nusižudė.

1944 m., Sovietų Rusijai okupuojant Lietuvą antrą kartą, kai žmonės jau buvo patys, kas iš tikrųjų yra bolševikai, iš ligi tol Lietuvoje išsilikusiu gyvų buvusių 1940 m. pradžioje teisėjų net apie 70 asmenų pasitraukė į užsienius, jų skaičiuje visi išlikę Vyr. Tribunalo teisėjai, išskyrus S. Leoną, didesnė pusė kitų koleginių teismų teisėjų ir kiek mažesnė pusė išsilikusiu apylinkių teismų teisėjų. Pasilikusių Lietuvoje teisėjų didžiulio likimas nežinomas, bet yra tikrų žinių, kad kai kurie iš jų ten vėliau irgi buvo suimti, kalinami ir ištremti, o kai kurie ir nužudyti. Pavyzdžiui, buvęs Marijampolės apyg. teismo teisėjas J. Giedrikas, kurio šeima buvo suimta ir ištremta į Rusiją 1941 m. (jis pats tada buvo pasislėpęs), bolševikams Lietuvą okupavus antrą kartą, tuojau jų buvo suimtas ir sušaudytas.

II. Ypatieji teismai

Be jau aptartų bendrųjų teismų, Lietuvoje, kaip jau minėta, veikė dar ir tam tikri ypatingieji teismai. Čia pirmiausia paminėtini kariniai teismai: Kariuomenės teismas, pulko teismas ir karo lauko teismas.

Kariuomenės teismas, vienas visoje valstybėje, pradžioje buvo vadinamas Armijos teismu. Jis buvo įsteigtas 1919 m. Jam priklausė: a) karių, karo belaisvių ir kitų kariuomenės priklausančių asmenų baudžiamosios, drausmės ir kitos įstatymų pavestos bylos, išskyrus tas, kurios buvo pavestos spręsti pulko teismui, ir b) pagal Ypatingus valstybės apsaugos įstatus taip pat bylos civilinių asmenų dėl nusikaltimų, padarytų karo stoviui esant, jų įstatų 14-tame paragrafe nurodytais atsitikimais. Šio teismo teisėjai buvo nuolatiniai ir laikinieji; nuolatinius sudarė pirmininkas ir 3 nariai, kurie buvo skiriami Respublikos Prezidento, Krašto apsaugos ministro prietaisais iš karininkų, baigusiu aukštąjį teisių mokslą ir turinčių reikiamą praktikos stažą, o laikinieji teisėjai buvo skiriami Krašto apsaugos ministro, dalių vadams prietaisais, iš karininkų ir puskarininkų ar eilinių kareivių 6 mėn. laikotarpiui. Teismo teisančioji sudėtis (teisminė kolegija) buvo sudaroma tokia: pirmininkaujantis — teismo pirmininkas arba kuris nuolatinis teisėjas — ir 4 kiti

laikinieji teisėjai, iš jų 2 karininkai ir 2 kareiviai, o karininkų bylose — visi karininkai. Gynyba buvo leidžiama bendra tvarka, kaip ir bendruosiuose teismuose, išskyrus grynai karinio pobūdžio bylas, kuriose gynybais galėjo būti tik karininkai arba tik toki advokatai, kurie buvo atsargos karininkai. Sprendimai iš esmės buvo galutiniai, t. y. apeliacinės instancijos jiems nebuvo; jie galėjo būti skundžiami tik kasacine tvarka Vyr. Tribunalui.

Pavyzdžiui, teismai nepriklausomai Lietuvoje buvo įsteigti irgi 1919 m. Jie buvo įsteig-

ti prie atskirų didesnių karinių vienetų ir susidėjo iš pirmininko bei kitų 4 teisėjų, kurių 2 buvo karininkai ir 2 kareiviai. Šiems teismams buvo pavestos spręsti tik kareivių bylos ir tik dėl tokių nusikalstamųjų darbų, už kuriuos negrėsė bausmė su teismų susiaurinimu. Pulko teismo sprendimai iš esmės irgi buvo galutiniai ir jie tegalėjo būti skundžiami tik kasacine tvarka Vyr. Tribunalui. Gynyba šio teismo bylose buvo leidžiama.

Karo lauko teismai nebuvo nuolatiniai teismai, o tik ad hoc sudaromi teismai, ir jie veikė tik vietose, kur kariuo-

menė aktyviai kovojo su priešais arba kur buvo įvestas karo statusas. Šie teismai buvo sudaromi iš pirmininko, kurio galėjo būti tik karininkas, ir 4 narių — 2 karininkų ir 2 kareivių, o karininkų bylose — vien iš karininkų.

(Bus daugiau)

NAUJIENAS
Lietuviai taip pat ir perduoda ir progos užsienio tikrai per NAUJIENAS

ŠTAI MŪSŲ ISTORIJA...

Naujas budas pirkti baldus ir uždirbti pinigų!

Kai jūs perkate pas mus, jūs mokate kainas

30% — 50% MAŽESNES

KAIP BET KURIOJE KITOJE VIETOJE

TAI IR YRA, KĄ MES VADINAME "UŽDIRBIMU PINIGŲ".

Viena žema kaina visiems

- Mes atidome tik šeštadieniais.
- Mes esame vieninteliai parduodant tik už grynus pinigus; neduodame kreditų ir išimokėjimui.
- Tik pirkti ir pasiimti. Galima susitarti dėl pristatymo.
- Nėra įkryčių pardavėjų. Rinkis ir pirk su malonumais.
- Nėra brangaus reklaminių išdėstymo, keliančių kainas.
- Baldų ir grindimis reikmenų pavyzdžiai, išėję iš rinkos ir nežymiai įbrėžti reikmenys galima įsigyti sutauptant 90%.
- Nuo gerų iki aukščiausios kokybės įvairūs baldai.
- Tai yra tik šalutinė krautuva ir visas gėrybes galima įsigyti tik šeštadieniais.
- Visi pirkiniai turi būti paimiti arba pristatyti laike 2 savaitė.
- Visos prekės yra akivaizdžios, todėl keitimai ir atšaukimai nedaromi.
- Nėra abejonės, kad tokių bargenų niekur kitur nėra.
- Mes mielai prekiausime su jumis. Praneškite tai savo draugams, lai jie atvyksta su jumis kartu taupyti ir turėti malonumo.

Jei turite klausimų, klauskite pardavėjų...

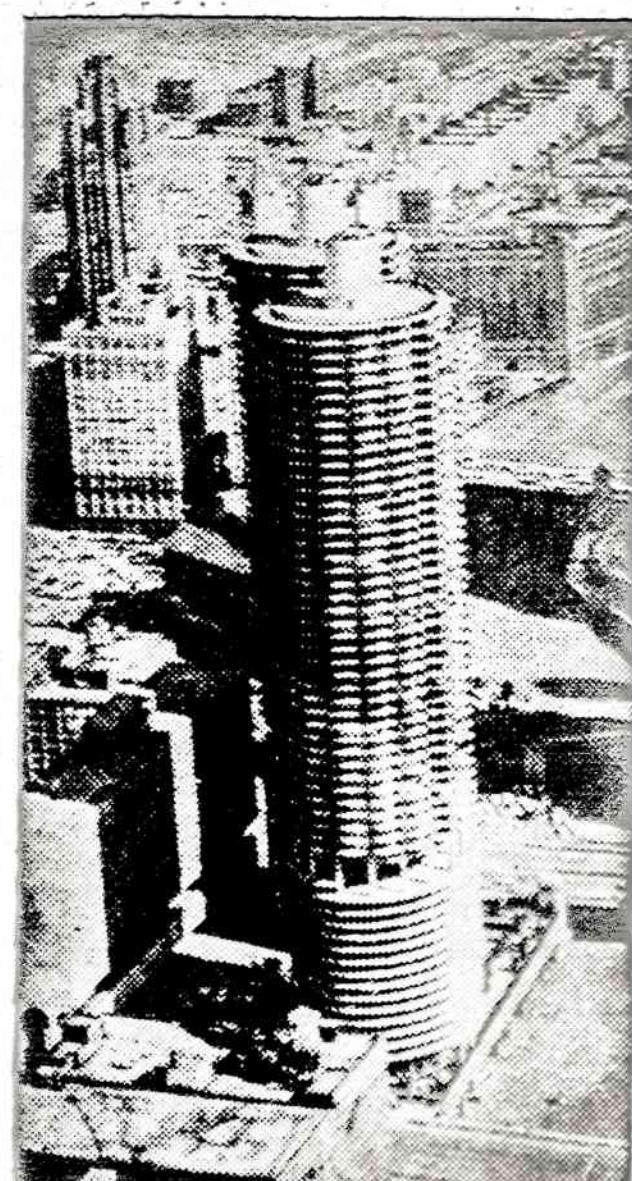
CIRCLE-INLAND
FURNITURE CO.

Atdara TIK šeštadieniais

6240 So. Western Ave.

Tel. 434-6677

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nušimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakinios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasirašant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months.	
In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months.	
Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. rytą iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Kviečiame visus į šventę

Ateinanti sekmadienį Chicagoje bus paminėtas draus lakūno Felikso Vaitkaus transatlantinis skridimas. Lapkr. 16 dienos popietę Polonia salėje susirinks lietuviai, kuriems rūpi priminti visų Amerikos lietuvių suorganizuotą Vaitkaus skridimą per Atlantą ir pabendrauti su naujieniečiais, kurie daugumoje tą skridimą organizavo finansavo ir paruošė.

Visi atsimename, kad 1933 metais Amerikos lietuvių suorganizavo Dariaus ir Girėno skridimą, kuris pasibaigė didele tragedija. Abu lakūnai perskrido Atlantą, bet jie žuvo tuometinėje Vokietijoje, Soldino miškelyje. Ta nelaimė sukėlė didelį liūdesį ne tik Amerikoje, bet ir visoje Lietuvoje. Amerikos lietuvių tuojau ryžosi suorganizuoti antrą skridimą, kuris turėjo būti geriau paruoštas ir turėjo laimingiau pasibaigti.

Naujienos ėmėsi iniciatyvos šiam skridimui ruošti. Joms pavyko sutraukti Chicagos finansininkus ir biznesierius ir svarbiausia — sutraukti Amerikos paprastus žmones, — kad būtų sudarytas komitetas, sukelti pinigai, nupirktas lėktuvas ir paruoštas lakūnas didelei ir ir pavojingai kelionei.

Dirbusieji komiteto nariai jau buvo trumpai paminėti, bet iki šio meto mes nematėme vyriausio šio skridimo organizatoriaus, komiteto sekretoriaus žodžio. Jo negirdėjome, nes jis ateinantį sekmadienį atvyks į Chicago ir dalyvaus Naujienų suruoštoje Vaitkaus skridimo sukaktyje. Jis papasakos visą eilę įdomių nutarimų, kurie iki šio meto dar nebuvo paskelbti. Antanas Vaivada dalyvavo visuose skridimo paruošimo šventėse ir komiteto posėdžiuose, jis užrašinėjo nutarimus, siuntinėjo laiškus ir organizavo aviacijos šventes provincijose. Jis išlydėjo lakūną Vaitkų iš Chicagos, jis kartu su juo laukė geresnio oro New Yorke, kol lakūnas pakilo ir pasileido tolimon kelionėn per Atlantą.

Antanas Vaivada gyvu žodžiu papasakos banketo dalyviams apie visą skridimo organizavimą, vestus pasitarimus, sutiktas sunkenybes ir išdėstys, kaip tos sunkenybės buvo įveiktos. Kartu su Antanu Chicago atskrenda ir minėjime dalyvaus jo žmona Milda, visą laiką veikusi lietuvių tarpe ir dar šiandien bendradarbiaujanti su Naujienomis.

Minėjime turėsime progos išgirsti inžinierių Ed-

Lakūno F. Vaitkaus skrydis per Atlantą

Naujienos ruošia banketą 40 metų nuo jo skridimo sukakčiai paminėti

Visi lietuviai laukė antrojo transatlantinio skridimo, nes visų širdyse dar buvo gyvas ir didingas Dariaus ir Girėno žygis. Tą skrydį pakartotinai pasižadėjo atlikti leitenantas Feliksas Vaitkus.

1935 m. rugėjo 21 d. ankstyvą rytą "Lituanica II" pakilo iš Floyd-Bennet aerodromo New Yorke, ištiesė galingus sparnus ir pasuko Atlanto vandenyno linkme. Vaitkus savo pažadą ištesėjo.

Zinia, kad leit. F. Vaitkus pakilo žygiui į Kauną, greit pasie-

mundą Jasiūną, tapusį Amerikos lietuvių aviacijos didžiausiu istoriku. Dideliu darbu, laiko auka ir pasiryžimu jis yra surinkęs daugiau informacijų apie buvusius Amerikos lietuvių lakūnus ir apie jų ryžtą rizikingoms kelionėms, negu bet kuris kitas lietuvis. Jis kalbėjosi su gyvais skridimų organizatoriais, su žuvusių lakūnų gimimėmis ir surinkęs nepaprastai daug liudijimų, dokumentų ir lėktuvų dalių. Jis nesigailėjo laiko ir pinigų istorinei medžiagai rinkti. Jis pasakys, kaip jam sekėsi rinkti duomenis apie lakūną Feliksą Vaitkų ir kaip buvo ruošiamas jo skridimas.

Be to, inž. Jasiūnas yra suruošęs įdomią Vaitkaus skridimo parodą. Ten yra keli svarbūs dokumentai, liečiantieji skridimą, yra Vaitkaus lėktuvo dalių ir yra daug nepaprastai įdomių ir retų fotografijų. Visi banketo dalyviai galės pamatyti inž. Jasiūno surinktus ir parodai paruoštus eksponatus. Ten bus didokas pluoštas spaudinių, liečiančių Vaitkaus skridimą.

Šia proga Naujienos išleidžia didelę programą Vaitkaus skridimo sukakčiai paminėti. Joje bus informacinės medžiagos ir didokas pluoštas nepaprastai įdomių fotografijų. Kiekvienas minėjimo dalyvis gaus minėtą programą.

Bet įdomiausia, kad Vaitkaus sukakties minėjime bus būrys Chicagos lietuvių, kurie atsiliepė į Naujienų kvietimą ir prisidėjo prie sėkmingo Vaitkaus skridimo. Bet dar svarbiau, minėjime bus didokas būrys lietuvių, kuriems šiandien rūpi Naujienos ir Naujienų vedamas darbas kovoje už Lietuvos laisvę ir už stipresnę Amerikos lietuvių vienybę.

Vienam kitam nepatinka Naujienų tiesmokus žodis svarbesniais visuomeninio Amerikos lietuvių gyvenimo klausimais. Atsiranda ir tokių, kuriems nepatinka, kai Naujienos iškelia viešumon nelemtus Amerikos lietuvių gyvenimo reiškinius arba patikslina neteisingas, dažnai propagandistų sufabrikuotas, žinias. Naujienos yra padėjusios ne vienai lietuvių organizacijai atstoti ant kojų, jos, keldamos viešumon šios dienos negeroves, padeda organizacijoms ir visiems lietuviams dirbti laisvės kovai naudingą darbą.

Kviečiame visus Chicagos ir jos apylinkių lietuvius ateinantį sekmadienį atvykti į Naujienų ruošiamą Vaitkaus skridimo sukakties minėjimą. Turėsite progos susipažinti su didele Naujienų šeima, su gausiais jų bendradarbiais, vedamo darbo pritarėjais ir su visa naujieniečių šeima, vedančia lietuviams naudingą darbą. Vie-niems kitus pažinus, bus įdomiau dirbti.

žmonių. Atžygiavo kariuomenės daliniai, šaulių būriai, įvairios organizacijos ir t. t. Didingai plevėsavo vėliavų miškai. Skambamos ir minių džiaugsmas drąsaus vyro garbei.

Tik staigiai į tribūną įlėpęs prof. Z. Žemaitis paskelbė, kad "Lituanica II" nukritusi Airijoje. Liūdesys apgaubė minią.

Associate Press agentūra iš Amerikos atsiuntė tokią telegramą:

"Vaitkus nukrito ir jo lėktuvas sudužo Ballinrobe, airių laisvės valstybėje. Lėktuvas nukentėjo, bet Vaitkus išliko gyvas".

Tuo pačiu laiku anglų telegramų agentūra Reuteris papildomai atsiuntė dar šitokio turinio telegramą: "Vaitkus visiškai nusikamavęs po ilgo skridimo dabar miega viešbutyje Ballinrobe. Galimas dalykas, kad jis šiandien vakare išvažiuos į Dubliną. Kiek galima spėti, Airijos pakrantę jis pasiekė per 22 valandas. Oras viršų Atlanto vandenyno buvo labai blogas".

Šios liūdnos žinios jaudino susirinkusią minią. Visvien iš džiaugėsi, kad drąsusis lakūnas Vaitkus nugalėjo siaubingą Atlantą ir po lėktuvo katastrofos pats išliko gyvas ir sveikas. Vaitkus sutikti komitetas nutarė tuojau leitenantui F. Vaitkui pasiųsti sveikinimo telegramą nugalėjus Atlantą ir užuojautą dėl įvykusios nelaimės.

Vėliau buvo gautos žinios, kad Vaitkus Airijoje turėjo nusileisti dėl benzino stokos. Dėl didelio galvijų skaičiaus aplinkiniuose kaimuose lakūnas leidosi labai lėtai ir iš 30 aukštumos lėktuvas staiga nukrito. Atsimušus į žemę, sudužo lėktuvo dešinysis sparnas, susilenkė propeleris ir buvo nuplėsta važiuoklė.

Kalbėdamas su anglų telegramų agentūros Reuterio atstovu, lak. Vaitkus pareiškė, kad skrido 10,000—13,000 pėdų aukš-tumoje. Kada jis buvo Atlanto vandenyno viduryje, lėktuvas sparnai apledėjo ir karburatorius apšalo. Per visą skridimą jis nematė nei vieno plaukiančio laivo. Lakūnas visu keliu girdėjo airių valstybės radijo stotis.

Aviacijos žinovai teigė, kad šis Vaitkaus skrydis yra nepaprastos vertės, nes rugėjo mėnesį, dar nei vienas lakūnas neperskrido Atlanto. Dėl "Lituanica II" skridimo pasisakė ir Lietuvos karo aviacijos viršininkas pulk. inž. Gustaitis. Jis pareiškė, kad vienas kitas yra linkęs prikišti Vaitkui, kad jis nesugebėjo pabaigti savo kelionės, nepasiekė Kauno aerodromo. Toki priekaištai yra lengvopėdiški ir juos gali daryti žmonės, neįsijaukę, kas yra transatlantinis skridimas ir kokios

tos kelionės sąlygos. Nežiūrint avarijos, Vaitkaus skridimas yra pavykęs. Jis nuskrido 5,200 kilometrų. Tai didžiausia ir sunkiausia kelio dalis.

Reikia atsiminti, kad Vaitkus skrido vienas. Tokių skridimų labai maža ir jau tik ryžtas vienas keliauti yra didelis dalykas.

Toliau pulk. inž. Gustaitis sako, kad Vaitkus padarė milžinišką žygį ir jis nusipelnė didžiausios mūsų pagarbos. Jo perskridimas transatlantinių skridimų eilėje užima labai garbingą vietą. Vaitkaus kelionė kelia nei kiek nemažesnį entuziazmą kaip kad jis būtų nutūpęs Kauno aerodrome. Reikia Vaitkui džiaugtis ir didžiuliu. Jis vertas didelės mūsų pagarbos. Lietuvos Aero klubas Vaitkų išrinko garbės nariu.

Perskridęs Atlanto vandenyną, lak. F. Vaitkus kurį laiką viešėjo Airijoje, vis dar tikėdamasis, kad lėktuvą bus galima greit pataisyti ir testuoti jo kelionę į Kauną. Tačiau pasirodė, kad Lituanica II pataisymas ilgiau truktų ir brangiai kainuotų, todėl F. Vaitkus nusprendė lėktuvą išardyti ir atvežti į Kauną, kur, mūsų karo aviacijos pasiūlymu jis bus pataisytas ir, jei reikės, mūsų lakūnų oro keliu bus pristatytas į Ameriką.

Pats F. Vaitkus, nuvykęs į Londoną, ten kurį laiką paviešėjo Lietuvos atstovybėje, keletą minučių lėktuvu nuvyko į Berlyną. Vėliau lakūnas Vaitkus atvyko Klaipėdą, o iš čia mūsų karo lėktuvu atskrido į Kauną, kur buvo labai iškilmingai sutiktas. Lietuvos šaulių Sąjunga apdovanojo transatlantinį lakūną leitenantą Feliksą Vaitkų auksoiniu ženklu.

Apdovanojimas skamba šiais žodžiais: Darius ir Girėnas paliko savo tautiečiams didingą testamentą: jie nugalėjo Atlantą vandenyną ir sudėjo gyvybės auką ant Tėvynės aukuro, kad lietuvių tautos sūnūs be persto-jo garsintų pasaulyje Lietuvos vardą. Tu pirmas pakilai į jų nurodytą padangų kelią ir nugalėjai audringąjį Atlantą.

Tu savo ryžtumu ir stipria valia įrodė, koks turi būti lietuvis. Tave šiandieną viso pasaulio lietuvių vainikuoją tautos didvyrio vainiku! Lietuvos šaulių Sąjunga nuoširdžiausiai Tave sveikina, įrašydama į šaulių eiles Garbės šauliu, ir prie Tavo didvyriškos krūtinės sega savo auksoinį ženklą.

Garbė Tau, mūsų Didvyri. Valstybės Prezidentas apdovanojo F. Vaitkų Vytauto Didžiojo III laipsnio ordinu.

al bud

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

ROCKFORD, ILL.

Žinutes lipnu prie viena kitos. Jų vis daugiau atsiranda. Mūsų mielas dienraštis Naujienos randa vietas jas paltinti, kias pajauitina gyvenimą.

Balto 85 skryliaus pirmūnėkas dr. Valentinas Ptioplys ir vicepirmūnėkas Petras Šernas išvažiavo į BALFO organizacijos seimą Chicagoje. Žinome, kad jie ir žinių parvės. Ateinantį sekmadienį, tai didžiašios Amerikos lietuvių organizacijos RLB suvažiavimas, bus irgi Chicagoje. Didelė delegacija, visa valdyba, tik ne valdžia nuverst, bet ratus pašneiruoti, kad lengviau ristiksi, išvažiuoja iš Rockfordo į tą suvažiavimą. Iš jų lauksime pyragų, net ir baronų.

Ateina Sv. Kalėdos, bet žiema pas mus kol kas lengva ir drėgna, sniegas dar nepasirodė. Lietuvių klubas rengia kalakutų pietus savanoriams, bet ne už dyką, reikės užsimokėti. Šo kiai taip pat bus visiems, kas tik mėgsta valgą ar polikūti.

Rockfordo Lietuvių Taryba ruošiasi prie didelės šventės — 16 d. vasario paminėti. Lietu-viai šauliai pakviesti iš Čikagos. Prižadėjo atvažiuoti. Atvažiuos gal kokie pilni du autobusai. Jie išpildys programą salėje ir bažnyčioje. Jie praeitais metais puikiai pasirodė uniformuoti eisenoje nuo klubo patalpų iki bažnyčios. Tai džiuginančios žinios. Čia visų lietuvių pareiga dalyvauti ir atiduoti tėvynės ankas. Juk tik vieną tėvynę turime.

Pasimatysime kalakutų pietuosė ir vasario 16 d. išskilmėse.

Žiemos pavojai

Kiekvieną žiemą atneša ne tik gamtos pakaitę, bet ir kai kurių nemalonių, kaip sniego kasimą. Seniems žmoniems, turintiems širdies negalavimus, tai pavojingas žaismas.

Reikia nepamiršti taip pat, kad kiekvieną žiemą karti atsiveža žiemos ligas, kaip slokas ar gripus.

Amerikos šalpos ir sveikatos departamentas iš anksto visus įspėja, ypač 65 m. amžiaus ir senesnius, kurie turi širdies negalavimus, chronišką bronchitą, inkstų negalavimus ir kit. turėtų priimti antibiotinę injekciją, nežiūrint ar sloga yra pasireiškus, ar jos nėra. Sveikatos tarnyba pabrėžia, kad injekcijų kapsulės paruošiamos auginant slogos virusus — bakterijas užvestuose kiaušiniuose. Todėl, esą, kas yra alergiškas kiaušiniams, anti-flu vaistų neturėtų priimti.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

prostitucijos namais bei kitais nelegaliais būdais. Jis buvo įtariamas dviejų žmonių nužudymu, kurie jam buvo pavojingi ir galėjo jį išduoti. Apie tą Petucci Galganianą seklys buvo surinkęs apšėtai inkriminuojančios medžiagos, tarėsi turėti tikrą siūlo galą, kuris turėjo tą nusikaltelį nutempti iki teismo ir paskui poilsinti už geležinių grotų. Jis kilo mintis, kad viršininkas gavo naujų informacijų, gal jis vėl padarė kokį didelį nusikaltimą, ir dabar tu reikalui viršininkas nori su juo skubiai pasikalbėti.

Skubiai apsisukto, nusiprausė ir rengėsi juoda eilute. Jau rįsant kaklaraistį, šeimininkė gretimam kambaryje ėmė kalinėti sienų vinis. Tas vinių kalimas jį taip nervino, kad atrodė, kad ji kala vinių ne į sieną, o į jo pakaušį. Keista, jam atrodė, jog jį gadina tokio brangaus buto sieną, bet ji buvo to buto tikra savininkė ir galėjo daryti ką norėjo. Kitaip tas reikalas atrodė jai. Vinis — brangus ir vertingas daiktas.

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

SKAITYKITE IR PLATINKITE

Dienraštį

NAUJIENAS

Jos visad rašo

TEISYBĖ

A. VILAINIS - SIDLAUSKAS

O KAS TU?...

51

Kitą dieną popiet Larrys turėjo pasimatymą su savo motina. Grįžo nelinksmas.

— Turėjau pasimatymą su motina. Tas senis dar nemirė, bet gali dar ir mirti. Paskyrė dešimt tūkstančių užstatą, mes neturtingi, motina tokiai sumai nesitiki rasti koki geradari.

— Turėk kantrybės. Gal motinai dar pavyks. Matai ji tavim vistiek rūpinasi, o tai jau daug.

— Mano motina gera. Ji kvaila. Tiki į Dievą, kaip ir tu. Bet aš žinan, kad ji mane daug daugiau myli, negu savo Dievą. Gal jai ir pavyks...

Paskui Larrys papasakojo, kad ir jis, mažas būdamas, tikėjo į Dievą. Dar jam visai mažiui tebesant, jį prie lovos buvo pakabinusi kryžiu. Prie jo jį mokiusi jį poterių ir tą gerąjį Dievą mylėti. Ir tikėjęs jis. Kai kiek paaukęs, kartais su asaromis meldėsis, prašydamas Dievą to ar kito, ko geisdavusi jo širdis. Tačiau jis ko prašydavęs niekad nieko negaudavęs. Kuomet pradėjęs išeiti į gatvę, jo draugai už Dievo baimę ir maldingumą pajaukdavę. Mokyklą lankant, mokytojai, kurie daug ko mokė ir patys taip daug žinojo, apie Dievą nieko nekalbėję, lyg jo visai

nebūtų. Kada pradėjęs vaginėti, nedorai gyventi, Dievas ir kabančias sienoje kryžius, pasidarė nebeapkenčiami. Jis vieną dieną jį nukabinęs nuo sienos ir jį išmetęs. Motina pykusi, verkusi, iš namų žadėjusi išvyti, bet paskui, nors ir dūsaudama, apsimusi. Tik, kadangi jie buvo neturtingi ir kambario sienos buvo labai seniai be-dažytos, tai toje vietoje pasilikę ryškūs buvusio kryžiaus ženklas. Dieną ir mėnesienos naktį visada savo piktumui jį matydavęs.

Šiuokart Dennis taip pat nieko jam nepasakė. Tik padavė cigaretę ir pats sau kitą užsidėgė. Smilkstant dūmams, abu tylėjo. Nors Dennis ir nieko apie Dievą nebeikalbėjo, bet jų susidraugavimas augo ir tai savaip veikė Larry. Jis nebešėkė jį kvailiu. Praslinko dar apie dešimt dienų po šio pasikalbėjimo. Tas jo tariamasis bausis senis nemirė, bet sveiko. Motina, nel kaip jį sakė, susiskolintusi pinigų, pasi-samdė advokatą, o tas pasirūpino užstato sumažinimu iki dviejų tūkstančių. Dabar motinos padrąsintas jau ir Larrys tikėjo greit galėsiant išeiti iš kalėjimo. Dennis lyg nujausdamas jo paleidimą, išvakarėse tarė:

— Greit su išeisi į laisvę, bet tu pakeisk savo gyvenimą, kad vėl nepapultumei į teisingumo rankas. Matei koks čia jaunam gyvenimas.

— Nebūk tu pasiutęs, Denni. Pagal-vok, ar tai beįmanoma. Ar tu neturėjai

draugų. Supratn, mano draugai, kaip ir aš. Ką jie pasakys — išjuoks. Mes sudarome, kaip vieną grandinę. Esame surišti ir vienas kitą traukiame. Gal manai aš galiu pakeisti gavojią...

— Draugai... Bet ką jie tau padėjo dabar. Gal ir laikė tave kokiū herojūm, bet pats matai, koks tu esi didvyris... Pakeisk gyvenimą, vieta ir atsitiktys draugu...

— Gal reikės pagalvoti, — tarė nuleisdamas galvą, Larrys.

Jau kitą dieną popiet Larry paleido. Jis, atsisveikindamas, buvo linksmas, bet pažvelgęs į Dennis, surimėjo ir tarė:

— Būsiu tau visuomet dėkingas ir tavęs neužmiršiu. Pagalvosiu ir, ką man esi padaręs. Tau linkiu iš širdies, gyvenk su savo Dievu. Aš įsitikinau, kad be Jo čia galima pasiekti, ar save iš nerimo sukrūmsti...

Pasilikęs vienas, Dennis užsidėgė cigaretę. Sklandantis dūmams, jis jautė pasilikusią tuštumą. Tas jaunas nusikaltėlis jam buvo atnešęs šviežio ir gaivinančio, kaip kaip pavasario vėjas dyktelelėjimo. Dugiau jį sugrįžtant nebesitiekėjo. Tikėjo, kad į šią jauną bet tamsią sielą jau buvo prasi-veržusį šviesa.

Kai po teismo sprendimo, gavęs trisdešimt metų bausmę, Dennis lipo laiptais į trečiąjį kalėjimo aukštą, jautėsi kaip po didelio spektaklio, kuriame jam pačiam tekė suvaidinti pagrindinę rolę. Jo akyse

gyvų vaizdu tebestovėjo teisėjai savo juodomis togomis ir salėje matyti motinos, Lilijos, Roberto ir kitų artimųjų veidai. Kažkoks kartus šurpas dar tebedrebino jo širdį, kai jojo motina po teismo sprendimo nualpo. Jis negalėjo prieiti net jos pakelti. Tą padarė jojo sargai, kurie grįžę, priejo prie jo ir tuoj ant rankų uždėjo retezius. Kildamas laiptais vis aukštyn, juto, lyg su kiekvienu žingsniu tie laiptai ir pats kalėjimas, kaip po užkeikimo žodžio vis grimzdo giliau į žemę, kaip koks kars-tas su visa jo jaunystės praeitimi, kur nebėra vilčių ir saulės gaivinančios šviesos...

VII

Sučiurškė policijos seklis Maikio Grinbergo telefono skambutis. Buvo sekmadienis, o šeštadieniais kaip tik jis mėgdavo įsigerti ir pamerginėti. Tik prieš ketletą minučių buvo išlipęs iš lovos. Prieidamas prie telefono mėtė žvilgsnį į sienoje kabančią laikrodį. Jo rodyklės rodė lygiai aštuntą valandą. Atsilepęs išgirdo savo viršininko Gerardo Passis balsą. Šis pasisakė turįs svarbių reikalų pasikalbėti ir pakvietė užėiti pas jį į jo privatų butą. Toks kvietimas į namus jam buvo pirmas atsitikimas, ir jis spėjo tikrai rimtą ir skubų reikalą esant.

Jam tuo laiku viršininkas buvo pavadęs vieno stambaus gengsterio Petucci Galaganiano sekimą. Tas praturtėjęs gengsteris vertėsi slapta laikomais klubais ir

TELEF. PR 8-3223

DR. ANNA BALIUNAS
AKI, AUSI, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446

Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepija, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais nuo 1-5 val.,
trečiadieniais ir šeštadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą septyniadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepija, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidentijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 51st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Tretadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Namais rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį 9-5 val. vak.
šeštadienį 9-12 val. vak.
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatšiliepija, tai telefonai GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Septyniadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

MUTUAL SAVINGS BONDS
KURIAUSI JŲ SAVOJE

Detroito naujienos

"Svyturio" jūros šaulių tradicinis vakaras

Tradicinis vakaras įvyko lapkričio 8 d. Lietuvių namuose. Atidaromąjį žodį tarė kp. pirm. inž. Alf. Šukys. Pasveikino svečius ir padėjo už atsilankymą. Svečių dalyvavo ir iš kitų: Čikagos, Klevelando.

Supažindino L.S.C. T. VI. Pūt-vio šaulių kuopos tupe "Aitva-ras", režisore ir grimuotoja Al-dona Dargytė-Biszkievica. Vaidino "Generacijos medį", dviejų veiksmų komediją. Vertimas iš anglų kalbos.

Štai vaidintojai: Stepas Ra-

manauskas, Lili Nakrošienė, Vi-ta Bakiūnienė, Dana Jokubai-tytė, Regina Ginotienė, Vidman-tas Šilinkas ir Vytautas Staš-kevičius. Sufleris — Dana Jo-kubaitytė, scenos priežiūra — Lili Nakrošienė ir administra-torius — Stasys Jokubaitis. Veiksmai vyko Didžiųjų rezidencijoje.

Atsidarius scenai Didžiųjų rezidencija buvo be dekoraci-jų. Žiūrovas pats turėjo sukurti Didžiųjų rezidenciją. Ant nu-leistų draperijų kabėjo vienas paveikslas ir laikrodinis. Baldai pagal reikalą išdėstyti neskonin-gai.

Pirmame veiksmų kambary-jė besėdįs ir pykę berūkas tipingas Mykolas Didžiulis — Ste-pas Ramanauskas. Netrukus į-kambarį įėjo ir Anastasija Di-džiulienė — Lili Nakrošienė, pasidabinusi blizgučiais ir kelio-likos virtinių ant kaklo karo-liais, vaizduojančią išdidžią tur-tuolę.

Didžiuliai buvę provincijos žmonės, atvykę į miestą ir pasi-turinčiai gyvenę. Didžiulienė vaidavo esančią labai turtingą ponitę. Pokalbiuose su savo vy-ru, visą laiką intrigavo. Ji ir buvo pagrindinė "Generacijos medis" artistė. Savo rolę atli-ko be priekaištų.

Josios vyras Mykolas, kaip ji kartais vadindavo Mikalojus, lyg iš prigimties šios rolės artistas, atrodė ramus, bet nenuolaidus. Visados priešingas savo žmo-nos uždavimams. Dukra Matilda Didžiulytė, pritardama motinai kartais tėvui parodydavo liežu-vį. Kiti artistai, taip pat atli-ko savo roles gerai. Kaip jau žinoma, mažesnės rolės nėra laiko įsisiūbuoti ir parodyti savo talentą. Kartais artistų pa-sisakymai publikai sukeldavo skausmą juoko.

Šis vaidinimas man priminė vėlonio A. Vanagačio "Dzimdži Drimdzi", grupę su savo humo-ristika, kurie žadino lietuviuose lietuviybę. Savo humoru tyčio-josi iš provincijos atvykusių kai-miečių, o šie juokėsi patys iš sa-vės. Šis veiksmas taip pat pa-traukė per dantį dabartinius ateivius į šį kraštą.

Ir mes sėdėdami ir klausyda-mi juokėmės patys iš savės, nes tikrai kam ir yra buvę. Reikia sutikti, kad linksma-varis pavyko visu šimtu procen-tų gerai. Manau, kad reikėtų "Generacijos Medį" dar kartą pakviesti į Detroitą, žinoma su dekoracijomis, nes daug kas ne-matė. Tuo laiku Detroito vyko kitas parengimas ir negalėjo to vaidinimo pamatyti.

Mieliems ativariečiams už pa-siaukavimą padėkos žodį tarė pirm. A. Šukys, gėles režisorei Aldonai Dargytei-Byszkievicz įteikė jaunos mergaitės Vilija ir Irena Telienaitės. Po vaidinimo gretimose salėje įvyko vaišės. Vaišių metu bu-vo supažindinti svečiai, atvykę iš kitų miestų. Iš Čikagos Vy-tauto Didžiojo rinktinės vadas Vladas Išganaitis, centro valdy-bos nariai: Stasė Cecevičienė, Pranas Beinoras, Petras Pad-vaikas ir Stasys Bernotavičius, Klaipėdos jūros šaulių kp. pirm. Karolis Milkovaitis.

Iš Toronto VI. Pūtvio kp. pirm. Stasys Jokubaitis ir CV. V-bos narė Marija Jokubaitienė. Iš Klevelando karin. Juozapavičiaus kp. pirm. ir CV. V-bos narys dr. Kazys Pautienis. Vietiniai: L. S. S. T. pirm. Vincas Tamo-šiūnas ir CV Garbės Teismo pirmininkas teisininkas Marijo-nas Šnapštys.

Baigdamas norėčiau pastebėti, kad šeštadienį įvyko Šaulių Są-jungos pirm. Vinco Tamošiūno bute CV. V-bos posėdis, kur bu-vo apsparstyta daug svarbių ei-namųjų reikalų, kuriuos įsigri-šime vėliau įsakymuose. Ruo-šiant šį linksma-vakarį daugiaus-ia pasidarbavo "Svyturio", Moterų sekcija: vadovė A. Šu-kienė, S. Vičienė, P. Televičienė,

V. Šturkienė, K. Kirvelaitienė. Piragius aukavė: C. Balsienė, A. Būkšienė, St. Paulikienė, S. Vičienė ir P. Skaruliene. Loteri-ją pravedė: C. Balsienė ir A. Būkšienė. Parengimo vadovas J. Kinčius, taikininkai: R. Ma-čionis, J. Rimkūnas, A. Šiurkus ir K. Urbšaitis. Parengime da-lyvavo apie du šimtus svečių. Valdyba visiems pasidarbavu-siems reiškia padėką, o ypač to-rontiečiams, kurie nesigailėjo vargo ir atvyko mus čia palinks-minti.

LB Lituanistinės mokyklos koncertas balius

Balius įvyko lapkričio 8 d. Kultūriniam centre Southfield. Balių pradėjo "Žiburio" Litua-nistinės mokyklos tėvų komite-to pirm. visuomenininkas A. Nakas. Supažindino meninės programos pildytoją solistę Da-ną Petronienę ir pianistę Eleną Mykolaitienę ir padėjo publi-kai už gausų atsilankymą.

Publikos dalyvavo apie tris šimtus. Meninę dalį atliko so-listė D. Petronienė pasigerėti-nai puikiai. Padainavo 8 lietu-vių ir tarptautinių kompozito-rių dainas. Meninės programos dalį pravedė studentė Rita Ne-verauskaitė.

Po meninės dalis vyko vaišės ir šokiai, grojant Rimo Kaspu-džio padidintam orkestrui. Ren-ginys pavyko labai gerai. Pel-nas paskirtas Lituanistiniai mo-kyklai išlaikyti. Komitetas nuo-sirdžiai dėkoja visiems pasidar-bavusiems ruošiant renginį.

— ALB Radijo klubo valanda praveda nuo lapkričio 16 d. re-daktoriaus ir pranešėjas Garli-auskas. Visais reikalais prašoma kreiptis į jį.

— Birutė Barauskienė lapkri-čio 2 d. kalbėjo, tarpe kitų etni-nių grupių moterų tarptautinėm moterų problemomis. Diskus-jos vyko Wayne State universi-tete.

— Š. m. lapkričio 9 d. šv. An-tano parapijos patalpose buvo rodomas garsinis filmas ir aiš-kinama apie M. K. Čiurlionio gyvenimą. A. Sukauskas

RACINE, WIS.

Grybai ir žvejyba

Saura gerokai pakenkė gry-bavimui. Kas paskubėjo ir pataikė į gerą vietą, rado šiek-tiek ankstyvųjų kelmų ir baltųjų paduškėlių. Neblo-gai augo ir didžiosios prancū-ziškos kempinės, kurios mėg-ta ažuolynus. Galimas atvejis, kad, dabar palijus, dar atsi-ras vėlyvųjų kelmų, kurie auga apie kelmus.

Naujiena žvejams. Root up

lyje, kuris teka visas drumzli-nas per miestą, pagauamos lašišos, kurios ateina neršti iš ežero. Taip pat užkimba ir upėtakiai, švairių ir gelų van-dėnų gyventojai.

Lietuviškas gyvenimas

Lietuviška veikla nėra jau taip labai triukšminga, bet taip pat nėra prisnūdusi. Po vasa-ros gegužinių, spiečiasi į sales.

Spalio 26 d. įvyko Kenosha — Racine Balfo darbuotojų vakaras. Vaidino Cicero jauni-mas "Laisvės kainą". Režisa-vo K. Runimas. Publikos bu-vakaras. Vaidino Cicero jauni-mo, kuriam veiklas buvo skir-tas.

Spalio 16 d. įvyko Wiscon-sino Lietuvių dienos baigiamasis posėdis. Peržvelgti at-likti darbai, paskirstytas likęs pelnas, iš kurio 300 dol. pa-aukosta spaudai ir lietuviškoms organizacijoms. 1976 m. Wis-consino Lietuvių diena bus ruošiamą rugpjūčio mėn. 1 d. toje pat vietoje. Po posėdžio įvyko užkandžiai, kuriuos su-ruošė darbininkams ir talti-ninkams organizacijos — ren-gėjos.

Lapkričio mėn. 2 d. Racine Lietuvių Moterų klubas vėl da-lyvavo tarptautinėje maisto ga-minių parodoje, kurioje buvo 17 tautybių. Paroda praėjo sėk-mingai. Išparduotas visas mais-tas. "Bijūno" liet. tautinių so-kių grupė, vadovaujama St. Milašiaus, dalyvavo parodos meninėje programoje.

DLK Kęstučio šaulių kuopa buvo įsteigta 1955 m. spalio mėn. 23 d. Nuo pat įsteigimo aktyviai dalyvavo vietos lie-tuviškame gyvenime. Lapkri-čio mėn. 16 d. ruošiasi minėti 20-ties metų veiklos sukaktį šv. Kazimiero parapijos patalpo-se Racine, Wis. Dalyvaus LSST centro valdybos atstovai ir kai-myninių šaulių kuopų nariai. Programą atliks moterų kvar-tetas, vad. Juozo Grimsio.

Porą metų iš eilės Kenosha — Racine LB apylinkė ruošė Naujų Metų sutikimus, kurie visiems labai patiko. Apylin-kės valdyba vėl ruošia 1976 me-tų sutikimą šv. Kazimiero pa-rapijos svetainėje, Racine, Wis. Jurgis Milas

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Našlių, Našliukių ir Pavienio asmenų klubas turės priešmetinį su-sirinkimą lapkričio 14 d. 7 val. vak. Vėjų salėje, 2455 W. 47 St. Narius ir prijaudindius prašome dalyvau-ti. Po susirinkimo šokiai J. Joniko or-kestrui grojant. Bus ir vaišės. V. Čirka, sek.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Mano siela laukia Viešpaties labiau kaip sargai ryto". Psalmė 136.

Visokiuose sunkiuose ištyrimuose, suspaudimuose ir sielvartuose Dievo žmogus turi atsiminti, kad Viešpats žino ko mums reikia. Jis myli mus ir rūpinasi mūsų reikais. Jo tarnai, angelai, visada sergi mus nuo persunkių gundymų. Pranas sako: "Aš pakelčiau savo akis į tave, kuris gyveni dangi-jai. Štai kaip taryk akys į jį viešpatį ranka, kaip tarnaitės akys į jos val-dovės ranką, taip mūsų akys žvelgia į Viešpatį, mūsų Dievą. (Psalmė 123:2). "Tik į Dievą žvelgdama nutyla mano siela: nuo jo ateina mano išgelbėjimas". (Psalmė 62:1). Esame užtikrinę, kad Dievas neapleidžia tų, kurie jo laukia ir ieško jo patarimų ir pagalbos. Jis myli ir sergi juos ir neleidžia užti ant jų jokiams nereikalingiems vargams ir sielvartams.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia švento Rašto tyrinė-tojų aiškinimus.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-rusis? Į šį klausimą atsako knygučių "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽNOMAS VIETA

REpublic 7-3600

REpublic 7-3601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Associacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

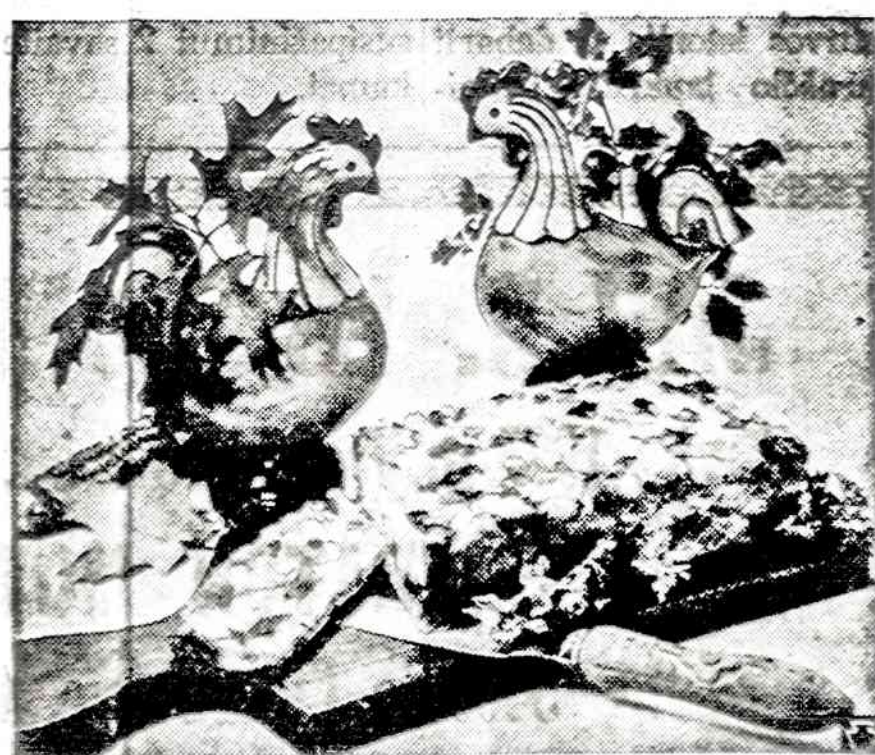
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-9111

Fresh from harvest and delectably ripe, cranberries are bound-fully back to bring delight to fall and holiday menus. At their peak of perfection, it's a good idea to buy all you need now and freeze some for your holiday cooking ahead. Cranberries are a snap to freeze and keep. Just pop unopened boxes into your freezer. When ready to use, simply rinse, drain and use as your recipe directs.

To perk up an every day menu, or to serve traditional stuff-ing in a very festive way, this Cranberry Bread stuffing can be baked either in a casserole or loaf pan. These refreshing red cranberries add color flair and fabulous flavor.

CRANBERRY BREAD STUFFING

(Makes 2-quart casserole or 9 x 5 x 3-inch loaf)
8 cups 1/2-inch bread cubes, lightly toasted
1 cup Ocean Spray fresh cranberries, halved, rinsed and drained
1/2 cup pitted chopped prunes
1/2 cup finely chopped celery
1/4 cup finely chopped onion (1 medium)
1 teaspoon salt
1 teaspoon poultry seasoning
1/2 cup butter, melted
3 eggs, well beaten
1 can (10 1/2 ounces) condensed chicken broth OR 1 1/2 cups rich chicken stock

Mix together toasted bread cubes, cranberries, prunes, celery, onion, salt and poultry seasoning. Sprinkle with melted butter and toss to blend. Spoon mixture into heavily greased 2-quart casserole or 9 x 5 x 3-inch loaf pan. Beat eggs and chicken broth until well blended. Pour mixture over bread. Bake in a preheated moderate oven (350°F.) for 1 hour or until firm. Loosen edges and unmold. Cut into slices and serve with chicken, turkey or ham.

EVERY TREE IS A FAMILY TREE

Our trees and forests provide your family with many happy hours of recreation. That's why it's important to protect them from forest fires by following Forest ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires

MENO KŪRINIŲ FONDAS AUGA

Čiurlionio Galerijos kaupiamas Meno Kūrinių Fondas šiais metais gavo labai vertingų kūrinių. Vasario 16-tos proga galerijos surengtoje dailės parodoje Balzeko Muziejuje Juri Komisija atrinko tris paveikslus. Iš jų dail. Jono Tričio "Pirmoji salna" ir dail. Vlado Vaicaičio "Lietuvos gamtovaizdis" autorių buvo padovanoti Meno Fondui. Trečiasis, dail. Jono Rimšos "Tahiti gamtovaizdis", tebelaukia mecenato.

Vėliau dail. J. Tričys padovanojo savo puikiosios medžio graviūros "Barbara J. portretas" kopiją (3/16). Žinant kokio kruopštumo reikalauja medžio graviūros technika, šis kūrinytis vertingai atstovaus autorių Meno Fondui.

Dail. Mikas Šileikis po savo apžvalginės tapybos parodos Čiurlionio Galerijoje spalio mėn. padovanojo net penkis muziejinius kūrinius: "Siuvėją", "Žmonos portretą", "Autoportretą", "Miko Petrausko portretą" ir "Seimininkę". Jau viso kambario reikėtų įskabinti vien dail. Šileikio Fonde turimus darbus, kurių dalis tebėra Jaunimo Centre.

Štai lapkričio mėn. Steponas Karvelis iš Michianos padovanojo Maironio metalinį bareljefą.

Su džiaugsmu skelbdami visuomenę apie naujus kūrinius Meno Fonde, tariame viešą ačiū kūrinių autoriams ir mecenatams. Meno Kūrinių Fondas

yra Nepriklausomos Lietuvos nuosavybė. Tame fonde gauti kūriniai yra metrikuojami.

Čiurlionio Galerijos, Inc. vardu
Domas Adomaitis
Direk. Tarybos Pirmininkas
1975 m. lapkr. 9 d.

Taupymo bendrovių rūpesčiai

Taupymo — skolinimo bendrovės yra susirūpinusios, kad vidutinė šeima daugiau nebūtų įstengia įsigyti vieno buto namuko, ypač naujai vedusieji. Statybos ir medžiagų kainos yra tiek pakilusios, kad namų kainos yra pasakiškai išsipūtusios. Naujai vedusiems, nusipirkti nuosavą namą — svajonė.

Bendrovės siūlė, kad pinigai investuoti į namų biznį būtų valdžios garantuoti bent iki 80%. Šis siūlymas rado atgarsio tarp kai kurių kongresmanų. Tačiau kongresas nepravedė bendrovių antro pasiūlymo, kad paskolų nuosimčiai būtų keičiami, atsizvelgiant į rinkos situaciją. Dabar, kaip žinome, paskolų nuosimčiai yra pastovūs iki nebus išmokyta visa paskola, gauta namui pirkti.

TRUMPAI

Kongresmanas Edw. J. Derwinski painformavo Altos pirm. dr. K. Bobelį, kad Atstovų Rūmų Užsienio reikalų komisijos nariai gauna iš lietuvių laiškų su norima praveisti rezoliucija Lietuvos inkorporavimui

MILDA BARONAITĖ-VAIVADIENĖ

Sekmadienį atskrenda į Chicago, kad galėtų dalyvauti Naujųjų ruošiamame lakūno Felikso Vaitkaus transatlantinio skridimo 40 metų sukakties minėjime.

Antanas Vaivada papasakos apie Vaitkaus skridimo organizavimą ir išlydėjimą tolimon ir nežinomom kelionėm.

Milda Vaivadienė ilgus metus dirbo Naujųjų administracijoje ir Chicagoje turi daug draugų. Čia dar tebegyvena jos motina Michalina Baronienė.

nepripažinti, tačiau dar labai svarbu galimai greičiau pasiųsti daugiau laiškų, kad kongresas greičiau tą rezoliuciją priimtų ir ja JAV vyriausybė būtų įpareigota niekad nekeisti Lietuvos inkorporavimo nepripažinimo politikos. Lietuviai prašomi kaip greičiau pasiųsti daugiau laiškų savo kongresmanams, komiteto nariams.

Sen. Charles H. Percy pakvietė nariu dr. K. Bobelį į sudaromą Illinois Senatorial Advisory komitetą.

Michael Budrys, Chicago Tribune foto korespondentas, gavo Associated Press konkursinę premiją sporto kategorijoje už nuotrauką Sailboats. Premijas gavo 8 foto korespondentai iš Illinois valstijos.

Tėviškės parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Lampsačio, ir solistė Genė Antanaitė - Ugianskienė pildys meninę programą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime Chicagoje, Marijos Aukšt. mokyklos salėje, vasario 15 d. 2 val. popiet. Minėjimą ruošia Chicago Lietuvos Taryba.

Vilius Bražėnas, Fort Myers, Fla., atsiliepdamas į vieną M. Kilian straipsnį Chicago Tribune, išnaudojo progą idomiu būdu atkreipti skaitytojų dėmesį į Lietuvos istoriją ir dabartį to dienraščio lapkričio 12 lai-

doje. Jis aiškino, kaip buvo išnaikinta lietuvių gentis prūsai, o jų vietą atsidaro vokiškieji junkeriai prūsų vardu. Kaip seniau prūsai buvo išnaikinti vakarų Europos riterių pagelba, taip dabar komunistai naikina lietuvių okupuotoje Lietuvoje, gelbstint Sov. Sąjungai įvairių formų detentėms. V. Bražėno raštas iliustruotas princo Joachimo nuotrauka junkerio uniformoje, pirmaisiai kreipia dėmesį į tą puslapio vietą.

Julijos Zdanienės originalių darbų paroda ir popietė bus lapkričio 23 d. 3 val. Tautinių senamūšė. Ruošia Lietuvos Dukterų Draugija. Pokalbiams vadovaus rašyt. Birutė Pūkelevičiūtė. Originalią kūrėją p. Zdanienė pradėjo prieš 10 m., priklauso Southern Artist draugijai. Hot Springs, Ar., tos draugijos narių parodoje ji laimėjo aukščiausią premiją.

K. M. Augustas, Al. Zužus, R. Šniukas, Bruno Klemka (su poniu ir jų artimieji dalyvauja F. Vaitkaus skridimo per Atlantą 40 m. sukakties minėjimo banketė šį sekmadienį, lapkričio 16 d. Polonia salėje. Rengėjai kviečia visus dalyvauti ir prašo vietos rezervuoti iš anksto. Prašoma kreiptis į Naujienas. Tel. 421-6100.

Ponia Kazė Brazas, Oak Lawn, Ill., atskiru laiškų pranešė apie dienraščio pristatymo nenormalumus. Minimi dalykai perduoti atitinkamoms pašto įstaigoms. Dėkui p. Bražėnei už pranešimą ir \$6 auką Naujųjų paramai.

Ponia Anna Fuentes, North Hollywood, Calif., artinantis Padėkos dienių, jos proga užsakė Naujienas savo miegamajame vėliui Jurgiui Macaičiui. Naujųjų vadovybė dėkoja poniai Annai už prasmingą dovanos parinkimą tinkama proga ir kartu su ja sveikina naują skaitytoją p. J. Macaičių.

B. Šniukštė, 1501 W. Dayton St., tavernos ir užkandinių savininkas, prašedamas prenumeratą, atsiuntė Naujųjų naujienų penkinę. Po 4 dol. atsiuntė Agnes Maneikienė iš Mendon, Mich., ir Bernice Andriūnas iš Hot Springs, Ark. Naujųjų vadovybė visiems nuosirdžiai dėkoja.

A. Pleškys iš Marquette Parko apylinkės, prašedamas prenumeratą, atsiuntė Naujųjų paramai 5 dol. "Tos apylinkės tautietis užsiskė Naujienas. 6 mėn., bet pavadė prašė neminėti. Platinimo vajuos proga būdu atkreipti skaitytojų dėmesį į Lietuvos istoriją ir dabartį to dienraščio lapkričio 12 lai-

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių
WANTED
MIDDLE AGED COUPLE
or widow to live in and manage a nice home for elderly lady.
Call for appointment between 12 noon and 8:00 P. M.
Tel. PR 6-3035

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
BODY SHOP
Experienced body men and painters needed for busy south suburban shop. Top pay and medical insurance plan available.
DOLTON BODY SHOP
14435 GREENWOOD RD.
DOLTON, ILLINOIS 60437-3700

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių reikia
FULL TIME SALES
No Saturdays, no Sundays.
Experienced preferred but not required.
Please apply:
WOOLWORTH COMPANY
674 N. Michigan Ave.

RENTING IN GENERAL

NUMOS
CICERO ISNUOMOJAMAS 4 kambarys, apšildomas butas 1-mo aukšte tik dirbantiems ir suaugusiems. Uždaras porčius, tešomis iškloti vonia, yra krosnis ir šaldytuvai.
Reikia užsto.
Tel. 652-2113.

BRIGHTON PARKE ISNUOMOJAMAS 2 KAMBARIŲ BUTAS sausam rūšy su visais baldais.
Tel. 927-7248.

ISNUOMOJAMAS SVIESUS KAMBARIUS TVARKINGAM ASMENIUI.
Tel. 434-6977.

PERSONAL

Asmenų ieško
IPPOLIT KAZIMIROVICH PIVARUNAS moved to the U. S. in 1916 from Petersburg (Leningrad). Lived in Chicago 1929, owner of a garage, had 5 or 6 children. His mother Veronica Antonovna Pivarus lived and died in Leningrad in 1930.
If anyone has information or knows the whereabouts of the aforementioned, please write:
NAUJIENOS
Box 208
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Dr. Aleksandro Platerio studija apie senosios Lietuvos įstatymus bei teisę susilaukė ypatingo dėmesio. Gauta užsakymų siųsti spalio 22-25 d. numerius, kuriuose buvo išspausdinta minima studija.

Venecuelos Lietuvių Draugija rengia Rudens linksmavimą lapkričio 15 d. Pakšto salėje, 3800 So. California Ave. Šokiams gros šaunus B. Pakšto orkestras. Veiks laimės šulinys. Programą išpildys Vyčių choras. Šalti ir šilti patiekalai. Pradžią 7 val. vak., auka \$7 asmeniui. Bilietus prašoma įsigyti pas platintojus. Informacijoms kreiptis tel. 225-4995 dieną arba 776-3727 vakarais. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISU RŪŠIU DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. \$1,100 mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

Primename mūsų klientams, kad dabar yra laikas siųsti kalėdinius oro pašto siuntinius į Lietuvą. Taip pat pranešame, kad dabar vėl yra galimybė siųsti labai naudingus ir neaukštą kainą maisto siuntinius iš Europos sandėlių. Gifts Parcels to Lithuania, M. Noreikienė — V. Zukauskas, 2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2787. (Pr.)

Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir pakilti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jūbilinejais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3227 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8439 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIUOLIS

MUMS GERAI KARTU

6 KAMBARIŲ 12 M. MODERNUS MŪRAS. Įrengta virtuvė ir kambarys beismante. Naujas garažas. Arti parko ir California Ave. Greit galite užimti. \$29,900.

2 BUTŲ MEDINIS, 2 auto garažas. Reikia specialisto rankų pataisyti. Marquette Parke. \$13,000.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1½ AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patogumais. Pušų medžio porčius. \$32,000.

2 BUTŲ 19 M. MŪRAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai. Įrengtas beismantas. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTŲ MŪRAS, naujas gamt. šildymas nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūro. \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2825 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKŠIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT. IVAIRUS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE., CHICAGOJE

Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE

135-TA IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5861

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminii likvitalai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau menus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolski

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

Check with Fire and Casualty Companies.

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$64 pusmėdži automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. L. AURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Telef.: REPUBLIC 7-1941

give...

so more will live

HEART FUND

1000 N. Dearborn Ave. Chicago, Ill. 60610

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėio 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vaju.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neįsijaušdamas ir nesidėdamas ir sanderius su okupantais ir jų įgaliotais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retoriškos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos net būtinios. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujųjų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruoti Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiems darbinis ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusei metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusei metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsienio — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujųjų prenumeratą, Jubiliejinių vajuos proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

JAV R. LB. KONFERENCIJA

įvyks 1975 m. lapkričio mėn. 16 d., sekmadienį,

SHERATON MOTOR INN.

5400 So. Cicero Ave., Chicago, Ill.

9-10 val. ryto Atstovų ir svečių registracija.

10 val. ryto Konferencijos atidarymas.

5 val. vak. Konferencijos dalyvių ir svečių bendras banketas, konferencijos salėje.

Visuomenė kviečiama dalyvauti.

R.L.B. Tarybos Prezidiumas

ir

Centro Valdyba